THE LIBRARY OF THE
JUL 30 1927
UNIVERSITY OF ILLINOIS

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 30 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 28 d. liepos (July), 1927 metais. KAINA 5 CENTAI Vol. XIII

LIETUVOS PREZIDENTAS KALBA PAVASARININKŲ KONGRESE

Rumunijos karalius mirė. Lenkai taikosi su sovietais. Sacco ir Vanzetti badauja. Gen. Čen paėmė Hankow ir Hanyang. Prancuzai su vokiečiais susitarė pirklyboje. Miestelis Ziemce išdegė. Nusiginklavimo konferencija dar tęsiasi. Gazdina Argentinoje bombomis. Anglijos princas ir premieras atvažiuoja Kanadon.

LIETUVOS PREZIDENTO KALBA

Rotušės Aikštėje, kur 1919 metais buvo pirmas Lietuvos kariuomenės paradas, Respublikos Prezidentas po pamaldų pasakė susirinkusių pavasarininkų akivaizdoje kalbą. Sutrumpintas jos turinys šioks:

Kiekvienas metų laikas yra gražus nes kiekvienas turi savotiško grožio ir savotiško malonumo. Taip sako visų tautų išmintis. Tačiau vių puikiausias yra pavasaris. Ir musų dainos neveltui vadina jį linksmuoju. Pavasarį pilna visur gyvybės. Tuomet lauke ir girioj viskas pragysta, viskas pražysta; visa paveikslas ir visa muzika.

Ir žmogaus amžius, dargi visos tautos gyvenimas, yra teisingai lyginamas su keturiais metų laikais. Bet ir žmogui pavasaris — jo jaunosios dienos — yra laikomas gražiausiu tarpu jo amžiuje. Žavėte žavi ji gyvenimo kelias, kurs rodosi lino žiedų klotas, žvaigždžių šviestas. Tiek daug skaisčios vilties turi, tiek daug savyje junta paiegos, kad norėtų aprėpt neaprėpiamą pasaulį.

Lankstus ir liaunas jaunas žmogus,ar šion ar ton pusėn lengvai pasukamas. Gera medžiaga kurybai. Del to ir priežodis yra susidėjęs, lenk medį, kol jaunas. Jo prasmė aiški: jaunoji karta privalo but auklėjama.

Musų visuomenės auklėtojai, galima spėt, tomis mintimis vaduodamies įkurė katalikų lietuvių jaunimo organizaciją ir pavadino ją "Pavasario" draugija. Štai matome ją dabar pirmą syki taip gausingai susirinkusią musų laikinoje sostinėje.

Bet kaip auklėt visuomenė? Galima auklėt dvejopai: su religija ir be jos. Su tuo klausimu tenka susidurt ne vien Bažnyčiai, bet ir valstybei, nes ir šiai tenka turėt reikalo su visuomene. Lietuva, sveikos nuovokos vedama, pasirinko auklėtoją su tikyba. Del to musų mokykloje privalomas religijos dėstymas.

Auklėjimo sritis daug platesnė už mokyklą, įterptą tarp lietuvių sienų. Kasdien, bendraudami vieni su kitais, žmonės išmoksta gero ir blogo. Vadinasi, visas gyvenimas, su visomis savo šaknimis, yra dideliausia mokykla. kad jis geran palinktų, reikia jis organizuot, tvarkyt. Koks didelis daiktas yra organizacija, parodo pati gamta. Milžinai, pavieniui augę, vėjo mėtomi, išauga kreivi, šakoti nuo apačios ligi viršunės. Kokie liekni, aukšti ir tiesųs jie tankioje girioje, kruvoje augdami! Savo grožiu jie vienas kitą, stiepdamiesi aukštyn, stengiasi pralenkt. Tai lig ir pavyzdis, kaip reikia žmonėms suburtomis paiegomis auklėtis ir atsispirt visokioms piktoms vėtroms ir negerovėms?

Kiek daug jaunų žmonių, kai esti visai palaidųs, išauga morališkai kreivi, nemoką dažnai sugyvent. Blogas gyvenimas juos padaro tokius. Įsimanę ieškot naujų kelių, jie pameta įtrintuosius, išmėgintus kelius.

Jaunoji karta privalo mokytis iš vyresniosios. Jei butų kitaip, tai neturėtų jokios vertės paliktasis prityrimas, paveldėjimas iš tėvų ir protėvių, iš Tautos ir Bažnyčios, iš meno ir mokslo. O toks patyrimas yra pripažintas gausiausiu dvasiniu lobiu.

Tik ir vyresniosios kartos auklėtojai, skelbdami, kad ir gražiai, yra dvejopi: vieni gerai moko, kiti negerai, prasilenkdami su savo skelbiamais obalsiais. Tai reikia atsimint.

Ir jaunosios dienos turi daug pavojaus. Mes atsimename ne vienas gražų paveikslėlį, kur kudikis eina girioje takeliu pro visokių gėlių krumelius. Jis besilenkia nuskint vieną gėlę, o čia piktoji ranguoja, kudikio palydovas, angelas sargas, kurs eina iš paskos, sulaiko jį už rankos.

Ką norėjo tuo paveikslėliu pasakyt menininkas? Jis norėjo pasakyt, kad po žvilgančia gėle, gražia mintimi kartais pasitaiko ir piktoji pasislėpusi, tykojanti įgelt jaunojo neprityrusio žmogaus sielą ir ją užnuodyt.

Bažnyčią turi pritirtą kelią savo moksle, tauta — savo tradicijose. Tik reikia mokėt juo eit ir ypatingai juo vest kitus. Del to abi šios įstaigos — Bažnyčia ir Valstybė — turi didelį auklėjimo uždavinį. Abi jos privalo sutartinai jo siekt. Tada sveikai bus auklėjama visuomenė.

Šitą mintį suprato "Pavasario" steigėjai, del to je ir pasirinko obalsį "Dievui ir Tėvynei." Kad jų rimtą sumanymą palaimino Dievas, tai rodo šis apstingas pavasarininkų susirinkimas. Per keliolika metų "Pavasario" draugija išsišakojo plačiausia organizacija. Šiuo jos pasisekimu šiandien gali pasidžiaugt ne vien jos kurėjai, bet ir Bažnyčia su Valstybe. Tai labai rimtas lietuvių kulturos darbas. Lietuvių daina, sportas, tautodailė, doras bendravimas jaunimo tarpe atgyja, tuo pačiu atgyja ir lietuvių idealinga sąmonė.

Mane ypatingai ima džiaugsmas, kad šion iškilmėn atvyko Amerikos lietuvių katalikų jaunimo organizacijos Vyčių atstovai. Dabar aš turiu progos akivaizdoje tokio didelio susirinkimo padėkot Vyčiams, kad jie taip sunkiu tarpu 1919 — 1920 metų, kada Lietuvai gresė anarchija iš visų pusių, materialiai ir moraliai kuo stipriausiai rėmė besikuriančios musų valstybės valdžią, kurios priešakyje ir tuomet man teko but. Tas aukso medalis, Vyčių iškaltas nepriklausomos Lietuvos atsistatymui paminėet, ir man įteiktas, buvo didžiausia moralinė paspirtis ne vien man, bet ir musų jaunutei valstybei.

Tad džiaugdamasis sakau Jums Vyčiai, sveiki atvykę Lietuvon Tėvynėn.

Tik šią iškilmę Kaune aptemdo dabar kita iškilmė Vilniuje, kur yra musų istorinė ir religinė šventovė. Ten mums išplėštoje sostinėje iš religinės apeigos, Aušros Vartų Šv. Panelės vainikavimo, daroma nedora politika. Ji yra skaudus moralinis smugis Lietuvai. Bet, mes mokėsime susivaldyt, sulaikyt savo skausmą ir dar rimčiau susimąstyt Vilniaus atgavimu.

Ko gi palinkėt pavasarininkams? To, kad jiems ko geriausiai sektųsi ir toliau vykint tie kilnųs obalsiai, įrašyti jų vėliavon— "Dievui ir Tėvynei," kad jie, kaipo jaunimas, žaizdami ir rimtą darbą dirbdami, mokytųsi, auklėtųsi ir sekdami savo paskelbtais obalsiais savo paveizdu kitiems šviestų. Sveiki atvykę, pavasarininkai! Šiąja proga nuoširdžiai sveikinu ir "Pavasario" įsteigėjus. ("L.")

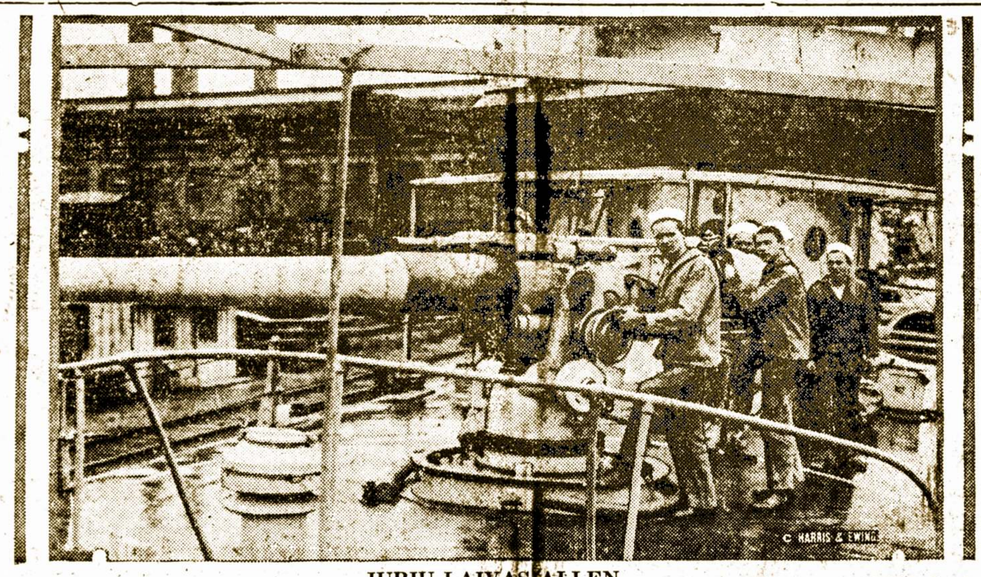

JURIŲ LAIVAS ALLEN,
kurį nesenai tik parvarė iš Europos, kuris karės laiku tarnavo Irlandijos pakraščiuose ir ten buvo užsilikęs. Dabar jis pavestas jurininkų rezervam, Washington, D. C.

MIESTELIS ZIEMCE IŠDEGĖ

Varšuva, liepos 25. — Gaisras sunaikino miestelį Ziemce, arti Vilniaus. 400 namų pavirto į pelenus, žmonės liko be pastogių. Nesužinota ar žmonių žuvo gaisre, ar ne. Manoma, kad miestelis buvo tyčia padegtas.

RUMUNIJOS KARALIUS MIRĖ

Vienna, Austr., liepos 24.— Rumunijos karalius Ferdinandas, miręs ketvirtadieny, palaidotas sekmadieny Curtea de Arges koplyčioje, kur ilsis Karaliaus Karolio ir jo karalienės lavonai. Karaliaus laidotuvės įvyko su didžiausia iškilme, dalyvaujant daugelio šalių atstovams, visam diplomatiniam korpusui, ir k. Visa šalis liudi, nes Ferdinandas buvo teisingu, maloniu karaliu, nors jo politinės iegos ir diplomatiniai gabumai buvo menki. Dabartiniu karaliu paskirtas 6 metų amžiaus Michail, buvusio sostinio įpėdinio Karoliaus sunus. Regentais valdyt šalį, kol jaunas karalius sueis į metus, išrinkta karalaitis Nicholas, patriarkas Miron Cristea ir Teisėjas Buzdugan. Jaunas karalius paveldėja $70,000,000 turto.

ARGENTINOJE GAZDINA BOMBOMIS

Buenos Aires, Arg., liepos 22.—Bombos ekspliodavo prie Washingtono stovylos amerikonų kolonijoj ir prie Fordo agenturos miesto centre. Blėdies nelabai daug pridaryta. Manoma, tai buvo darbas Sacco-Vanzetti simpatizatorių. Vėliau suimtas anarchistas Miguel A. Roscigna, įspėjamas tuo darbu. Pas jį rasta atsišaukimai ir raštai, anot kurių šaukiama tarptautiškas protesto manifestas ant liepos 31, reikalaujant paliuosuot Sacco-Vanzetti.

ANGLIJOS KARALAITIS IR PREMIERAS KANADOJE

Southampton, Angl., liepos 23. — Valijos karalaitis — Anglijos sosto įpėdinis, Premieras Baldwin ir karalaitis Jurgis iškeliavo į Kanadą atostogoms ir apžiurėjimui šalies. Karališki keleiviai iškeliavo be jokių ceremonijų ir triukšmo.

SACCO-VANZETTI BADAUJA

Boston, Mass., liepos 25.— Nicola Sacco ir Bartolomeo Vanzetti, pasmerkti mirt, pradėjo savanoriai badaut nuo liepos 16, kaipo protestas del slaptumo, kuris uždengia Gub. Fullerio paskirtos komisijos tyrinėjimus bylos, kuri jau tęsias nuo 1920 m. Komisija sakos užbaigus tyrinėjimą, bet davinių dar nepareiškė.

LENKAI TAIKOSI SU SOVIETAIS

Varšuva, liepos 23. — M. Patek, lenkų ministeris sovietams, iškeliavo į Maskvą su įsakymais likviduot nesutikimus kilusius iš Voikovo nužudymo. Jis taipgi bandys sudaryt prekybinę sutartį. Tas įvykdys galutiną sątaiką tarp minėtų šalių.

VOKIEČIAI BANDO SAVO ORLAIVIUS

Dessau, Vokietija, liepos 22 žinios praneša, kad vokiečių orlaivininkai Loos ir Ristich bando savo orlaivius, jie jau išbuvę ore po 16 valandų pranešė, kad bandymai su skalsumu gazolino jiems labai pasekmingai atrodo. Bandymai daromi perlėkt jurias.

MARKSAS IŠĖJO IŠ PARTIJOS

Berlinas, liepos 25. — Wilhelmas Marksas rezignavo iš republikonų partijos nesutikdamas su partijos vadovų nuomone kaslink sukilimo Austrijos radikalų.

FRANCUZAI IR VOKIEČIAI TAIKOSI PIRKLYBOJE

Paryžius, liepos 23. — Žinios praneša, kad Francuzai ir vokiečiai jau baigia derybas vest tarpe savęs kaslink pirklybos, kuri buvo beveik uždaryta nuo laikų karės prasidėjimo. Jie prekiauja daugiausia maisto ir drabužių srityse.

GEN. ČEN UŽĖMĖ HANKOW IR HANYANG

Londonas, liepos 18. — Žinios praneša, kad kinų konservatyvų gen. Čen užėmė miestus Hankow ir Hanyang, taipgi užėmė strategiškas vietas ir geležinkelius, paimdamas kontrolę nuo pietinių sukilėlių.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA DAR TĘSIASI

Geneva, Šveic., liepos 25. —Laivyno nusiginklavimo konferencija, dalyvaujant trims tautoms, buvo laikinai pertraukta, kad Anglijos atstovai galėtų įteikt raportą kabinetui Londone. Kabinetas išklausęs raportų, davė komisijai leidimą tęst tarybas toliau. Konferencija vėl prasideda, bet pabaiga dar toli, nes Anglijos, Suv. Valstijų, ir Japonijos reikalavimai taip toli skiriasi, kad vargiai galės susiderint. Matyt delegatai deda tiek pat svarbos golfui, kaip konferencijai.

SOVIETAMS STOKA KELINIŲ

Leningrad. — Buvusioj caro sostinėj pritruko kelinių. Valstybinėse, ko-operatyviškose ir privatinėse krautuvėse nesiranda nė viena pora. Priežastis yra stoka audeklo. Audeklo kaina taip aukštai pakilus, kad paprastas pilietis neįstengtų jo nusipirkt, jei ir butų. "Sveikos" kelinės retai matosi gatvėse ir sulopytosios sargiai prižiurimos ir branginamos, kad neprieitų prie krizio.

KAP. DARIUS ATLĖKĖ Į BOSTONĄ

Pereitą sekmadienį kapitonas Darius—lietuvis orlaivininkas, nesenai pribuvęs iš Lietuvos aplankė Lawrencą, ten negalėdamas nusileist, nusileido Andover paskui atvažiavo ant lietuvių pikniko paėmęs automobilių. Kartu su kapitonu Dariu pribuvo ir kitas lietuvis orlaivininkas Shedlow — Šidlauskas.

IŠ PRIEŽASTIES BEDARBĖS ŽUDOSI

Worcester, Mass. — Stasis Anušauskas 36 m. amžiaus, sako iš priežasties bedarbės norėjo nusižudyt savo kambary, prie Nr. 8 Bradley gvės, kur jis gyveno. Namiškiai rado jį su gerkle perpiauta liepos 26 dieną. Apžiurėjus žaizdą, tapo padėtas ant pavojingo listo.

Lakunas užsimušė

Madrid, Isp. — žymus Ispanijos lakunas Joaquin Loriga, kuris pereitais metais atliko oro kelionę iš Ispanijos į Filipinus, užsimušė bandymuose. Jis pasiklė Quatro Vientia aerodrome išbandyt mažą orlaivį su motorciklio mašina. Orlaivis nukrito suteikdamas mirtį gabiam lakunui.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Drjos susirinkimas perkeltas ant 5 dienos rugpiučio. 8 valandą vakare, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott g-vės. Tikrai susirinkimas pripuola 7 d. rugpiučio, bet tą dieną rengiamas piknikas, todel susirinkimas perkeltas ant 5 dienos rugpiučio.

Žinios iš Lietuvos

"PAVASARIO" JAUNIMO SĄJUNGOS KONGRESAS

Šiemet liepos 2, 3 ir 4 dienomis, vadinasi, praeitą šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį eina laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune Lietuvos katalikų jaunimo "Pavasario" sąjungos kongresas. Didelėmis iškilmėmis pavasarininkai mini savo 15-kos metų darbavimosi jubiliejų.

Ir tikrai iš visų Lietuvos vietų, iš visų kampų ir kampelių suplaukė į Kauną burių bureliais jaunimas, pavasarininkės ir pavasarininkai, nešini savo vėliavomis. Iš jų visų Kaune susidarė didžiausios minios. Jų obalsis, išrašytas jų vėliavose: "Dievui ir Tėvynei." Kiekvienam lietuviui, kurs matė jų eiseną per Kauną sekmadienį su vėliavomis, dainomis ir muzika, kurs matė jų drausmingą ir tvarkingą susigrupavimą ir dvasios susikaupimą iškilmingose Šv. Mišių pamaldose Rotušės aikštėje, kurs girdėjo jų chorų galingą dainą Petro Vileišio aikštėje, kurs matėjų žaidimus ir rungtynes kiekvienam širdis džiaugsmu ir pasididžiavimu plasnojo ir tebeplasnoja. Ir kaip neims džiaugsmas, ir kaip neaugs pasididžiavimo jausmas, matant Lietuvos jaunimą, susiburusį į didelę organizaciją, savo "Pavasario" Sąjungą; matant tautos atžalą ir jos viltį, jaunimą, augantį ir auklėjamą krikščioniškos doros, tikėjimo ir tėvynės meilės pamatais. Tai yra garbė jos vadams, garbė ir pačiam jaunimui, pavasarininkėms ir pavasarininkams.

Šiais laikais ypatingai didelės reikšmės turi auklėjimas. Šalip proto apskričio platinimo, butent: mokslo žinių teikimo, ne mažesnės svarbos yra auklėt valia, sudaryt tinkamas žmogaus budas. Reikalinga, kad įgytosios mokslo žinios butų paremtos tvirtais auklėjimo pagrindais. Šiais laikais palaidosios dvasios žmonės ypatingų pastangų deda pirmų pirmiausiai sugadinti, apteršti jauną, dar nesubrendusią sielą. Gi sugedusios sielos ir blogos valios žmogus juo daugiau bus įgijęs mokslo žinių, juo yra blogesnis ir žalingesnis.

Kito tvirtesnio auklėjimo pagrindo nėra, kaip tik gyvas tikėjimas ir juo paremta ir iš jo išeinanti dora, moksliškai vadinamoji krikščioniškoji etika. Jos neatskiriamą dalį sudaro ir savo tautos, savo tėvynės meilė, pasiaukojimas kitų ir pirmų pirmiausiai tėvynės gerovei. "Pavasario" Sąjunga kaip tik yra įsirašiusi į savo auklėjamąją programą krikščioniškosios etikos auklėjimuosius dėsnius.

Šalip kitų auklėjimo blogybių yra siauro partiškumo skiepijimas jaunimui. Daug yra rašoma ir kalbama del įsigalėjusio partiškumo musų mokyklose. Jaunimo sąjunga yra ypatingos rušies mokykla. Partiškumas suteikia savimeilę ir kitų niekinimą, turint omenyje musų išsigimusį partijų su partijomis ne rungtynes, bet kerštavimą.

Del to labai svarbu, kad "Pavasario" Sąjungos vadai neužmirštų aukščiau minėtojo dalyko. Jaunimo organizacija, auklėjant jaunimą ir jungiant jį Dievo ir Tėvynės meilės obalsiu, negali but vienos ar kitos kurios partijos prieklausiu. Ji turi but platesnė ir gilesnė už bet kurią atskirą partiją. Išaugintas tautos, tėvynės meilės ir krikščioniškosios dorovės pagrindais, jais įgrudytas, jaunimas subrendęs pats supras ir sugebės atskirt, kuri iš esamų partijų geriau atatinka tiems idealams, kuriuos yra pristačiusi ir jo brangioji sąjunga.

Sąjunga turi užtenkamai gražių ir prakilnių uždavinių savo darbui. Ji yra pasiryžusi atgaivint Lietuvos jaunime senas tautos tradicijas, išmokyt ir įpratint jas gerbt ir mylėt, atgaivint, plėtot ir tobulint tautos meną visose jos šakose, lavint valią, fizinį patvarumą, miklumą, mitrumą. Tai yra plati dirva. Apskritai pasakius, tai yra uždavinys plėtot ir tobulint lietuvių tautos kulturą, atrėmus ją į senas tautos tradicijas ir surišus su dabartiniais civilizacijos laimėjimais. ("L.")

Lietuvos redaktorių ekskursija

Lietuvos laikraščių redaktoriai važiuoja į Latviją, Estiją ir Suomiją tokioj sudėty: Dr. J. Purickis, "Lietuvio" redaktorius prof. J. Tamošaitis, "Ryto" redak. — Dr. E. Turauskas, "Lietuvos Žinių" redak. — P. Dailydė, "Socialdemokrato" — K. Bielinis, "Musų Žinyno" —majoras V. Steponaitis, M. Šalčius, "Lietuvos" — M. Bagdonas, "Trimito" — K. Sbolevičius, "Darbininko"— J. Katilius ir atsargos majoras P. Ruseckas.

Ekskursija į savo turne Pabaltės valstybėms išvyksta trečiadienyje.

Mėginimas naujo laivo "Prezidentas Smetona"

Liepos 1 dieną buvo mėginamas naujai nupirktas laivas "Prezidentas Smetona." Laivas išplaukė iš Klaipėdos uosto, esant gana stipriom bangom į jurą išmėgint greitumą, įvairius judėjimus ir tt. Laivu išplaukė ir ein. Klaipėdos Krašto pasienio Policijos Vado pareigas p. Šneideraitis, kurio žinioje tuo tarpu randasi nupirktas laivas. P. Šneideraitis paleido per laivo radio siųstuvą telegramą į Kauną Vidaus Reikalų Ministeriui Atsar. pulkininkui p. Musteikiui: "Bandant laivą "Prezidentas Smetona" jurose, siunčiu linkėjimus. Telegramą paduodu jurose iš laivo."

NEGRAŽU, LABAI NEKULTURINGA

Esant didelei butų stokai, Švietimo Ministerija prieš 4 metus įsteigė kunigo Vailokaičio namuose, Daukanto g-vė 7 Nr. studentėms gyvent bendrabutį. Šį bendrabutį įsteigė globot L. Kat. Moterų Draugijai. Pradžioje bendrabutis turėjo 12 kambarių ir jame gyveno 45 studentės. Š. m. sausio mėn. p. Vailokaičio Ukio vedėjas pil. Bandzevičius savo buto reikalui paėmė 4 kambarius. Bendrabučiui paliko tik 8 ir 3 kieme su 38 studentėmis. Reikia pasakyt, kad mėnesiui kiekviena studentė moka po 30 litų už bendrabutį. Tačiau blogumas ne čia.

Šį pavasarį p. Bandzevičius pareikalavo, kad visos studentės galutinai apleistų p. J. Vailokaičio namus. Tačiau šitokiam reikalavimui nėra jokio teisėto pagrindo, nes Švietimo Ministerijos įsteigtasis bendrabutis dar nėra panaikintas. Be to, musų neturtingos studentės negali tuojau sau rast kambarių mieste ir todel pats paprasčiausias padorumas reikalauja nemest jaunų inteligenčių mergaičių gatvėn. Deja, p. Bandzevičius imasi tiesiog smurto, užmurydamas vieną bendrabučio koridorių, kad mergaitės butų priverstos iš tų namų bėgt. Be to, rusiškos kulturos p. Bandzevičiaus šeima negražiausiais rusiškais žodžiais studentes kolioja ir daro joms visokių šunybių.

Nejaugi p. J. Vailokaitis, kurio vardas yra visoje Lietuvoje žinomas, gali leist taip nekulturingais budais skaust musų priaugančiosios kartos žiedus? Jei jau humaniškumas čia nekalba, tai bent sarmatos balsas turėtų sulaikyt.

Mums yra labai skaudu, kada mes išgirstame, kad Vilniuje lenkai drasko lietuvių bendrabučius, bet kaip galima savo skausmą kvalifikuot, kada čia pat musų Kaune patys lietuviai arba neva lietuviai taip negražiai elgiasi?... ("Lietuvis")

Įvairios Žinios

Traukinio nelaimė

Wernigerode, Vok. — Pakilęs vanduo suminkštino gelžkelį, iš kurios priežasties traukinis ties Wernigerode nušoko nuo rėlių ir nupuolė nuo 100 pedų aukščio. Devynios ypatos užsimušė, o 22 sužeistos toje nelaimėje.

Žemės drebėjimas

London, Angl. — Iš Cairo pranešta apie du smarkiu žemės drebėjimu. Pirmas drebėjimas tęsėsi 32 sekundas, antras 21 sekundą. Mano, kad žemės drebėjimas buvo apie 1600 mylių tolumo ir galėjo prasidėt Persijoj.

Istorijos žinovas mirė

Canterbury, Angl. — Sir William James Ashley, pasižymėjęs pasaulio istorijos žinovas, mirė sekant neilgą ligą. Velionis buvo profesorium politinės istorijos Harvardo universitete. Buvo veiklus naris Massachusetts Istorijos Draugijos.

Sovietų dirbtuvių aukos

Maskva, Rus.—Pasenusios dirbtuvių mašinos ima tukstančių darbininkų gyvybes kas metas naujoj Sovietų respublikoj. Maskvos apsaugos darbininkų komitetas raportavo, kad pereitą pusmetį buvo 35,000 atsitikimo užmušimo ir sužeidimo darbininkų. Prieplauka naujų nepratusių prie mašinų darbininkų padidina tas nelaimių aukas. Daugiausia atsitikimų buvo prie metalo dirbtuvių darbų. Sovietų unijų kongresas pradėjo darbuotę kaip skaitlių nelaimių sumažint.

Nauji atradimai

Kitchkass, Ukraina.—Prie kasimo vandentraukio stoties darbo, Kitchkass kalnuose atrado naują "mirusių miestą." Senovės grabvietės, landynės ir šiaip liekanos parodo akmens ir vario gadynę.

Nenori miestui kito vardo

Konstantinopol, Turk. — Prezidentas Kemal Pasha stačiai uždraudė mainyt miesto Konstantinopol vardą į "Mustafa Kemal." Ta idėja jam atrodo taip atkakli ir juokinga, kad užmanytojai turi pasitenkint suteikimu to vardo vienam iš miesto bulvarų.

Negrų daila

Paryžius, Franc. — Dailos mylėtojai pradėjo įdomaut Afrikos gyventojų daila. Ypatingai daug išperka negrų muzikos instrumentų. Kiti negrų išdirbiai taipgi pritraukia daug įdomaujančių pirkėjų.

Žydai reikalauja teisių

Jeruzalem, Palestina. — Žydų darbo federacija Palestinoj pareikalavo liuoso įleidimo žydų darbininkų į Palestiną. Apart to nori, kad valdžia duotų žydams ateiviam žemės del kolonizacijos ir suteiktų pilietystės teises, taipgi, kad žydai butų priimami į Palestinos parubežių kariuomenę.

Ferdinandas mirė R.-katalikų tikyboje

Bucharest, Rum. — Velionis karalius Ferdinandas buvo Hohenzollernu, bet visą amžių išpažino R. katalikų tikybą. Kalbos, kad jis priėmė stačiatikių tikybą, pasirodė neteisingos, nes prie mirties jį ruošė Romos apaštališkas nuncijus.

Rumunijos karalius mirė

Bucharest, Rum.— Rumunijos karalius Ferdinandas mirė liepos 20 dieną vasariniam karališkam palociuje Sinaia, netoli nuo Bucharesto: Karalius Ferdinandas ilgai kankinosi nuo vėžio ligos, keletas operacijų palaikė tulam laikui jo gyvybę, bet visiškai nepasveiko ir šiomis dienomis pabaigė savo rupestingą gyvenimą. Jo kunas tapo pergabentas į Bucharesto palocių ir pašarvotas. Auksinėje svetainėje priėmė paskutinę savo pavaldinių pagarbą. Karalius Ferdinandas paliko nuliudusią gana skaitlingą šeimyną: našlę karalienę Mariją, dvi vedusias dukteris, buvusią karalienę Grekijos ir karalienę Jugoslavijos, buvusį sosto įpėdinį Karolių, jo žmoną ir sunų, kitą sunų kunigaikštį Nikalojų ir jauniausią dukterį Ilijaną. Visa šeimyna apart ištremto Karolio, laidojo seną karalių.

Karolius nebuvo tėvo palaidot

Paryžius, Franc. — Buvusis Rumunijos sosto įpėdinis kunigaikštis Karolis nebuvo prie tėvo mirties nė laidotuvėse nedalyvavo. Jis negavo oficialio pranešimo apie vėliausius atsitikimus Rumunijos karališkoj šeimynoj. Be pašaukimo iš Rumunijos jis važiuot Bucharestan neišdrįso. Karalius Ferdinandas nesišaukė savo sunaus mirdamas ir sulig jo noro Karolį paliko šalyje. Tačiaus savo užraše jis paliko $400,000 pinigų Karoliui ir savo palaiminimą gyvenime kokį anas pats sau paskyrė.

Naujas Rumunijos karalius

Bugarest, Rum. — Karaliui Ferdinandui mirus Rumunijos sostą užėmė jo penkių metų anukas, Karolio sunus, vardu Michailo I. Iki 18 metų jo pareigas pildys regencijos komisija, į kurią išrinkta kunigaikštis Nikalojus, Rumunijos arkivyskupas ir Aukščiausio Teismo teisėjas. Karalienė Marija į regentų komisija neįėjo, tad jos įtekmė ant Rumunijos politikos daug sumažės.

Jauno karaliaus motina

Bucharest, Rumunija. — Naujo Rumunijos karaliaus Michailo pirmojo motina yra mirusio Graikijos karaliaus Konstantino duktė. Kunigaikštienė Helena tikėjosi but Rumunijos karalienė, bet Karoliui atsisakius nuo sosto, jos likimas išėjo kitokis. Ji yra užtektinai susipažinus su politika ir kaip karaliaus motina loš Rumunijoj svarbesnę rolę negu karalienė Marija.

Atstatys Orleano mergelės mirties vietą

Paryžius, Franc. — Miestas Ruen ketina atstatyt istorišką vietą kur Joanna de Arc buvo sudeginta. Vieta, kur laužas buvo sukurtas bus atvaizdinta taip kaip ji atrodė tame laike.

Anglijos sosto įpėdinis Kanadoj

Southampton, Ang. — Anglijos sosto įpėdinis, jo brolis Jurgis ir premieras Stanley Baldwin iškeliavo laivu Empress of Australia į Kanadą. Iškeliavo su savo palydovais be jokių triukšmingų išleistuvių. Kanadoj kunigaikščiai su premieru Baldwin persiskirs. Premieras ketina apžiurėt kaip anglų išėjunai apibudavojo ir apgyvendino dalį Anglijos šioj pusėj Atlantiko.

Turistai bėga iš Austrijos

Vienna, Aus. — Pakilusi šaly suirutė, išgazdino vasaros keliauninkus atlankiusius įvairias įdomias vietas. Daug iš jų bėga į kitas šalis, kur valdžios ir pavaldiniai turi ramesnį upą. Socialdemokratų išsauktas Viennoj straikas patraukė daug ypatų nepatenkintų dabartine valdžia. Kariuomenė, matomai linksta nepatenkintų pusėn.

Francijos atstovas grįžo į Maskvą

Maskva, Rus. — Francijos ambasadorius Jean Herbette nesenai atšauktas iš Maskvos grįžta atgal į užimama vietą. Iš to sprendžiama, kad įtempti sątykiai iš priežasties užmušimo Voikovo Lenkijoj kiek pagerėjo.

Žemės drebėjimas

Melbourne, Austr.—Smarkus žemės drebėjimas atsitiko apylinkėj Euroa Victoria. Užimas ir eksplozijų trenksmas sukratė kaip kurias triobas. Žemės drebėjimai atsikartoja kaip kur jau ištisas tris savaites.

Kaip neatsakančiai pradėti dieną... BRIGGS

OLD GOLD

Tai maloniausis cigaretas.... 20 už 15¢

Išrukysi vežimą ir kosulio neturėsi.

Produktas P. Lorillard Co. Est. 1760

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — $2.50
In Foreign Countries — $3.00
Single copies — 5 cents
Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — $2.50
Kitose valstybėse — $3.00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

APIE STEBUKLINGĄJĮ AUŠROS VARTŲ MARIJOS PAVEIKSLĄ

Regina Lithuaniae ora pro nobis.

Visas krikščioniškasai pasaulis nuo pat Kristaus gimimo garbina Dievo Motiną —Mariją. Jai stato gražiausias bažnyčias, prieš jos paveikslą milijonai lenkia galvas ir atiduoda prideramą Jai garbę. Jos paveikslu kiekvienas krikščionis puošia savo namus, nešioja prie krutinės ir varguose šaukiasi pirmiausia Josios pagelbos.

Lietuviai jau nuo senų senovės, kaip tik priėmė Kristaus mokslą, ypatingai garbina Dievo Motiną Mariją. Lietuva turi Trakų, Aušros Vartų ir Šilavos stebuklingus Motinos Švenčiausios paveikslus, kurie kiekvienam lietuviui jau senai yra žinomi. Trakų ir Šilavos paveikslai senai buvo popiežiaus vainikuoti; kai tuo tarpu Aušros Vartų paveikslas Vilniuje, nors ir garsėjo savo stebuklais, tačiau dar nebuvo iki šiol popiežiaus vainikuotas. Tas aiškinama tuomi, kad vainikavimui reikalingos buvo didelės lėšos ir tam tikras popiežiaus leidimas, kurį išgaut ne taip jau lengva. Aušros Vartų paveikslą globojo jau nuo 17-ojo amžiaus pradžios neturtingi vienuoliai basieji Karmelitai, kurie neturėjo vainikavimui nė lėšų nė galimybės. Tuo tarpu Trakų ir Šilavos paveikslų vainikavimu rupinosi Vilniaus ir Žemaičių vyskupai, kuriems lengviau buvo išgaut popiežiaus leidimas ir surinkt reikalingų tam reikalui lėšų. Trakų Švenčiausios Panelės paveikslas vainikuotas buvo 1718 m., o Šilavos 1787 m.

Šiais metais Vilniaus arkivyskupas Romualdas Jalbrzykowski's kreipėsi į popiežių Pijų XI prašydamas leist vainikuot Aušros Vartų Panelės Švenčiausios paveikslą. Popiežius, budamas dar arkivyskupu 1920 m. aplankė Lietuvą ir Vilnių ir pamatęs karštą lietuvių tikėjimą ir nepaprastą Panelės Švenčiausios garbinimą, noriai sutiko duot leidimą ir š. m. vasario 9 d. atsiuntė tam tikrą raštą. Gavusi leidimą, Vilniaus kapitula su arkivyskupu paskyrė vainikavimą liepos 2 d. Į vainikavimo šventę atvažiavo Vilniun daug maldininkų ne tik iš Lenkijos, bet ir iš kitų kraštu, kaip iš Vokietijos, Latvijos ir net Rusijos.

Taigi tą dieną kiekvieno musų krašto lietuvio, jei kuris negalėjo atvykt, tai bent mintimis nuskrido Vilniun ir čia, — senoje Gedimino sostinėje prie Švenčiausios Panelės paveikslo prižadėjo, kad ją labiau mylės, didesnę jai garbę teiks ir niekad jos nepamirš. Tegu Ji sustiprina musų tikėjimą, dorybę ir musų tėvynės — Lietuvos meilę; tegu suteikia stiprybės ir ištvermės kovoje su tikėjimo ir gimtosios kalbos priešais. Tegu Ji buna ta saule, kuri skleidžia savo spindulius po plačiąją Lietuvą ir traukia lietuvių širdis prie savęs.

Dabar nors trumpai pakalbėsime apie patį paveikslą ir jo istoriją.

Aušros Vartų paveikslo istorijos pradžia yra taip neaiški ir taip įvairiai nupasakota, kad sunku kas nors tikra pasakyt. Rusų istorikai, kurie rašė apie Aušros Vartus, kaip katalikų kun. Sobolewski's, Kozlowski's ir Sokolow'as tvirtina, kad šį stebuklingą paveikslą parvežęs Did. Lietuvos Kunigaikštis Algirdas iš Chersono miesto prie Juodųjų jurų. Lenkų gi tyrinėtojai kaip Zahorski's, Kraszewski's ir kiti tvirtina, kad tas paveikslas buvęs nupaišytas nežinomojo dailininko XVI amžiaus viduryje. Nors kaip Zahorskis sako, kad prieš tą paveikslą vartuose kabojęs kitas paveikslas, kuris laikui bėgant buvęs lietaus ir audrų sunaikintas.

Didysis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas, nors buvo dar stabmeldis, tačiau nesipriešino krikščionybei, bet dar gi ją globojo ir rėmė. Čia kai kam gali but neaišku, kodel D. L. Kunigaikščiai, globodami krikščionybę, patys jos taip ilgai nepriėmė ir Lietuvos nepakrikštijo? Į tai atsakysime trumpai.

Kaip visos tautos, taip ir lietuviai senų senovėje buvo, stabmeldžiai. Jie nepažinojo tada dar vieno Dievo, bet garbino Jo tvarinius — saulę, mėnulį, žvaigždes ir jiems kurendavo amžiną ugnį. Tik išsiplatinus Kristaus mokslui po pasaulį, tautos viena po kitos priėmė tą mokslą ir išpažino jį. Taip prancuzai, vokiečiai ir anglai priėmė krikščionybę 7-me amžiuje, čekai, vengrai kiek vėliau, o lenkai išbuvo stabmeldžiais net iki X amžiaus galo. Tik 965 mete lenkų karalius Mečislavas I vedė čekų karalaitę ir iš ten priėmė krikščionybę. Lietuva priėmė krikščionybę XIV amžiaus gale, nors jau daug anksčiau kai kurie kunigaikščiai buvo krikščionimis, o Vilniuje Pranciškonų ir Domininkonų vienuolynai plačiai varė krikščionybės misiją ir net turėjo savo bažnyčias.

Ilgas lietuvų laikymasis savo senosios tikybos aiškinama tuomi, kad Lietuvos kaimynai lenkai, kryžiuočiai ir kiti, iš kurių galėjo priimt krikščionybę, ėjo Lietuvon ne Kristaus mokslo skleist, bet jos žemių grobt ir lietuvių pavergt. Todel nieko stebėtino, kad lietuviai kardu skleidžiamo mokslo ilgai nenorėjo priimt.

Dideliam krikščionybės rėmėjui ir garsiam Lietuvos gynėjui Algirdui valdant valstybę, Lietuva pribrendo prie Kristaus mokslo, kurį ir priėmė jo sunui Jogailai viešpataujant. Algirdas stropiai saugojo krikščionybę nuo totorių ir jo karo žygiai siekė tolimųjų kraštų. Jis sulaikė totorius, kurie, atėję iš Azijos, nukariavo visą pietinę Rusiją ir, kelis kart įsiveržę Lenkijon, plačiai nuteriojo lenkų kraštą ir daug žmonių nusivarė nelaisvėn.

Taip vienas jo žygis 1363 m. prieš totorius pasiekė Juodasias jures ir Chersono miestą. Smarkiai juos sumušęs, laimingai grįžo namo vežinąs su savim didžiausį karo grobį, kurį sudarė ir Švenčiausios Panelės paveikslas. Anais taip senais laikais buvo paprotys (jis ir šiandien yra), kad nugalėtojai imdavo nelaisvėn ne tik žmones, bet ir kitus daiktus, kaip antai: ginklus, auksinius ir sidabrinius daiktus ir net bažnytinius indus ir papuošalus. Prikrovę didžiausius vežimus grobio grįždavo namo ir čia vadas dalydavo pasižymėjusiems kare karžygiams, o brangiausis, žinoma, grobis tekdavo jam pačiam.

Atvežtą iš Chersono miesto šv. Panelės paveikslą Algirdas padovanojo savo žmonai, Julijonai, kuri išpažino Kristaus mokslą. Nežinome tikrai, kur tas paveikslas buvo patalpintas jo žmonai mirus (ji mirė 1394 m.). Rusų istorikai nurodo, kad Julijona mirdama pavedė paveikslą globoti pravoslavų šv. Trejybės vienuolynui. Kiek vėliau 1431 m. šv. Panelės paveikslas buvo jau pakabintas mediniuose vartuose, kurie stovėjo šių dienų Aušros Vartų vietoje ir vadinos tada Medininkų vartais, nes per juos ėjo kelias į Medininkų pilį netoli Vilniaus. Senovėje buvo paprotys miesto vartuose kabint Šventųjų paveikslai, nes buvo manyta, kad paveikslas apsaugos miestą nuo priešų ir visokių ligų. Šituose vartuose paveikslas pasiliko iki XV amžiaus galo.

Kaip žinome, XVI amžiaus pradžioje Vilnius buvo apsuptas ir sustiprintas mutu, kuriame palikta penkeri vartai. Stipriausi buvo Bakštų vartai, o gražiausi Medininkų, kurie vėliau liko praminti Aušros Vartais. 1503 metais muras ir vartai buvo baigti statyt ir Vilniaus vyskupas **Vaitiekas Taboras** iškilmingai juos pašventė. Šv. Panelės paveikslas vėl buvo pakabintas tam tikroje padarytoje vartuose vietoje iš pietų pusės. Nuo to laiko iki galui XVI amžiaus neturime beveik jokių apie paveikslą žinių. Žinoma tik tiek, kad menkai prižiurimi vartai laikui bėgant apgriuvo, o paveikslas gerokai nusitrynė. Lenkų tyrinėtojai rašo, kaip tik tuo laiku apie XVI amžaus vidurį buvęs nupaišytas naujas šv. Panelės paveikslas, kuris turėjęs pakeist pirma buvusį seną paveikslą. Tų savo išvedžiojimų jie jokiais dokumentais neįrodo, o tik remiasi tuomi, kad paveikslas atsako visiems po-Rafaelinės dailės reikalavimams. Bet tas liudija, kad paveikslas tikrai buvo naujai nupaišytas. Greičiausia buvo taip, kad senas paveikslas, kuris iki šiol vartuose kabojo ir buvo didžiai žmonių garbinamas, buvo tuomet pagrindinai sulig tų laikų dailės reikalavimų atnaujintas ir tuo budu nustojo visų Bizantijos stiliaus ypatybių. Bet tas klausimas dar iki šiol kaip reikiant nėra išrištas.

XVII amžiaus pradžioje Aušros Vartų istorijoje įvyko kaikurios atmainos. 1621 mete Vilniaus burmistras Ignas Dubavičius su savo broliu Steponu, nupirkę iš pravoslavų šv. Dvasios vienuolyno žemės plotą, pastatė naują didelį vienuolyną, kuris siekė net Aušros Vartų. Kiek vėliau (1626 m.) atvyko Vilniun vienuoliai Basieji Karmelitai, kurie ir apsigyveno tame vienuolyne. Po kurio laiko Lietuvos didikas Steponas Pacas prie vienuolyno pastatė šv. Teresės bažnyčią, kurią taip pat Karmelitams pavedė. Įsigyvenę Vilniuje ir turėdami prie savo vienuolyno dar ir Aušros Vartus, Karmelitai greitai atkreipė domę į šv. Panelės paveikslą. Kadangi vartai, kur kabojo tasai paveikslas, buvo jau apgriuvę ir buvo pavojaus, kad visiškai gali išgriut, tai vienuoliai pernešė jį šv. Teresos bažnyčion ir pastatė dešinėje pusėje šalia didžiojo altoriaus. Prieš paveikslą buvo laikomos kasdien mišios, o gyventojai rinkdavosi čia skaitlingai šventas giesmes giedot. Ir taip tas šv. Panelės paveikslas kas kart darėsi populiariškesnis ir vis labiau buvo žmonių garbinamas.

Vienuoliai buvo jau pradėję rinkti naujų vartų statymui aukas, bet jiems sutrukdė karas su Maskva. Rusai, įsiveržę Lietuvon, užėmė Vilnių ir laikė jį per 6 metus. Maskoliai, žinoma, nesigailėjo Vilniaus, bet kur tik galėdami plėšė bažnyčias, griovė rumus, pilis ir naikino senovės brangius paminklus. Daugybė žmonių jei nenorėjo žut, turėjo Vilnių apleist ir išvažiuot užsienin. Taigi ir Karmelitai, pasiėmę brangius bažnytinius daiktus ir šv. Panelės paveikslą, išvažiavo į Prusus ir ten išbuvo visą rusų okupacijos laiką. 1661 m. rusai iš Vilniaus ir iš Lietuvos buvo galutinai išvyti. Iš vijus rusus, Karmelitai grįžo Vilniun, ir nieko nelaukiant stvėrėsi statyt naujus vartus. Po dešimčiai metų, vadinasi 1671 m., vartai buvo baigta statyt ir tais pačiais metais šv. Panelės paveikslas tapo iškilmingai iš bažnyčios pernešta į vartus. Naujuose vartuose paveikslą pakabino jau ne iš pietų pusės, bet iš šaiurės, arčiau šv. Teresos bažnyčios, kaip tai šiandien yra. Aukštai prie vartų pridirbtas balkonas leido vienuoliams laikyt prieš paveikslą pamaldas ir iš ten sakyt žmonėms pamokslus. Vienuoliai taip pat užrašinėdavo stebuklus, kurie atsitikdavo prie šv. Panelės paveikslo ir paskui juos skaitydavo žmonėms. Čia keletą tų stebuklų aš paminėsiu.

1671 metais vieniems tėvams iškritęs nuo antro aukšto pro langą 2-jų mėnesių vaikas, kurį pakėlė nuo žemės visai be žado. Nusiminę tėvai su dideliu pamaldumu ir karštu tikėjimu nunešė vaiką prie Švenčiausios Panelės paveikslo ir paaukojo jį Jos globai. Kitą dieną vaikas buvo jau visai sveikas, be jokių susimušimo žymių. Dėkingi tėvai pakabino vartuose paveikslą, vaizduojantį įvykusį stebuklą. Tas paveikslas kartu su vartais sudegė 1715 m.

1702 m. Vilnių užėmė Švedai. Aušros Vartuose stovėjo jų sargyba ir kureno ugnį. Kareiviai, kaip paprastai, dainavo biaurias dainas, šaipėsi ir tyčiojosi iš stebuklingojo paveikslo ir įvairiais nedorais budais niekino šventąją vietą. Ir čia Dievas parodė stebuklą, už blogus darbus kaltuosius nubaudė. Balandžio 14 d., kada keturi kareiviai sėdėjo prie ugnies, nematoma iega staiga numetė nuo kengių duris, kurias vos kėlė 10 vyrų. Durys su dideliu trenksmu krito ant ugnies ir du kareiviu vietoje užmušė; kiti du smarkiai sužeisti po kelių valandų mirė ligoninėje.

1708 m. antrą kartą rusų kariuomenė užėmė Vilnių. Vienas kareivis, matomai godus turtų, užlipęs prie stebuklingo paveikslo, mėgino nuplėšt brangenybes, kurias pamaldųs žmonės už gautas Šv. Panelės malones pakabino, nematoma iega taip smarkiai jį atstumė, kad jis, susidavęs į murą, nukrito žemėn visai sutriuškintas. Kiti kareiviai, pamatę aiškų stebuklą, puolė žemėn ir ilgai darydami didelius kryžius daužė kaktomis žemę. Stovėdama vartuose sargyba nedrįso daugiau net rukyt.

1745 m. kovo 19 d. kaž kokia Eleonora Kolendžinaitė prisiekė šv. Teresos bažnyčioje prie vienuolio Karmelito, kad ji sirgusi neišgydoma liga ir visi gydytojai atsisakė jai padėt. Bet kada ji su karštu tikėjimu pasimeldė prie Šv. Panelės, prašydama Jos užtarymo, staiga pradėjo jaustis geriau ir po kelių dienų buvo visai sveika.

Štai keletas stebuklų, kurie leidžia mums pažint šv. Panelės galybę, o kartu suprast ir Jos neišsemiamą gerumą. Kiek Marijos gerumas žmonijai padarė, kiek varguose šaukiančių žmonių išgelbėjo, sunku visus juos išskaitliuot ir užrašyt. Reikia tat eit į Aušros Vartus prie Šv. Panelės, karštai melstis ir prašyt Jos, o Jį mus tikriausiai neapvils.

1706 m. gegužės 18 d. Vilniuje kilo didelis gaisras, kuris, prasidėjęs netoli šv. Mikalojaus bažnyčios, ir vis labiau plėtėsi ir pagalios apsupo šv. Teresos bažnyčią ir Aušros Vartus. Jau pradėjo degt kai kurie vienuolyno kieme triobėsiai ir ugnis artinosi prie Aušros Vartų, kurie buvo mediniai ir lengvai galėjo užsidegt. Tada du vienuoliai pernešė paveikslą į šv. Teresos bažnyčią, kur susirinkusi minia meldė Marijos atitolint nelaimes. Kada paveikslas buvo bažnyčion įneštas, gaisras, nepasiekęs Aušros Vartų, pradėjo silpnėt ir greitai visai užgęso. Stebuklingas paveikslas buvo iškilmingai pernešta atgal į Aušros Vartus, kurie liko gaisro nepaliesti ir ten jis išbuvo 9 metus.

1715 m. gegužės 26 d. kilo mieste vėl didelis gaisras, kuris sunaikino Aušros Vartus ir žymią miesto dalį. Tačiau paveikslą vienuoliai išgelbėjo iš ugnies ir pastatė jį savo bažnyčioje didžiąjame altoriuje, kur jis per 20 m. buvo žmonių skaitlingai lankomas ir garbinamas.

Vienuoliai gi tuo tarpu striopiai rinko aukas naujiems vartams statyt. Aukos, matyt, nelabai gausiai plaukė, nes vartai buvo pastatyti tik 1744 m. Bet už tat dabar buvo pastatyti dideli muriniai vartai su koplyčia, į kurią tuojau pernešė Šv. Panelės paveikslą, dalyvaujant keturiems vyskupams, visai eilei žymių Lietuvos valdininkų ir daugybei žmonių. Įėjimas koplyčion buvo padarytas ne iš gatvės, kaip pirmiau, bet iš vienuolyno. Naujai pastatyta koplyčia kelis kart remontuojama ir taisoma užsiliko iki šiol.

Reikia dar pasakyt, kad tuo laiku labiausiai didėja Aušros Vartų šv. Panelės garbinimas. Ji savo stebuklais ir malonėmis pasidarė garsi netik Vilniuje ir Lietuvoje, bet dargi užsieny. Tada tai Vyriausias Lietuvos Tribunolas 1748 m. išleido įsakymą, kad žydai prie Aušros Vartų nedarytų jokių susirinkimų, o eidami pro koplyčią kokiu reikalu, nusiimtų kepures. Nuo to laiko įėjo paprotys, kad žmonės, eidami pro Vartus, nusiima kepures, nežiurint kokio jie butų tikėjimo.

1818 m. Vilnių užėmė Napoleono armija, kuri žygiavo į Maskvą. Bet, kaip žinome, Napoleonui nepasisekė sukariaut berybės Rusijos, nes jo kariuomenė Rusijos gilumoj žiemą sušalo ir jis turėjo trauktis. Visas Vilnius buvo paverstas kareivinėmis. Kariuomenė užėmė netik gyvenamus namus, bet dargi bažnyčias ir kitas šventyklas pavertė armijos sandėliais. Šv. Teresos bažnyčiai teko smarkiausiai nukentėt, nes ji iš maldos namų buvo paversta armijos sandėliu. Taip pat buvo sugadinta ir apiplėšta Aušros Vartų koplyčia ir pats paveikslas. Pasibaigus karui, karmelitai, taisydami bažnyčią, sutaisė ir Aušros Vartus.

1829 m. Aušros Vartai su galerijomis buvo vienuolių rupesniu pagrindinai atnaujinti. Pats paveikslas ir koplyčios vidus buvo atnaujintas žinomo dailininko Kanuto Ruseckо, kuris drauge su kitais dailininkais ilgai darbavosi ir parodė nepaprastų savo gabumų. Iki šiol į koplyčią, kur kabojo Šv. Panelės paveikslas, įėjimas buvo tik iš vienuolyno, per kur, žinoma, nekiekvienas galėjo patekt, o moterims pastatė iš gatvės iki koplyčios galerija su laiptais ir tuo budu žmonės stačiai iš gatvės galėjo dabar lankyt koplyčią ir ten prieš stebuklingąjį paveikslą lietaus laiku ramiai sau pasimelst.

1844 m. Karmelitų vienuolynas buvo uždarytas, o šv. Teresos bažnyčia su Aušros Vartų koplyčia liko atiduota pasaulinei dvasiškijai. Vienuolyno rumus valdžia atidavė naudotis pravoslavų dvasiškijai, kuri vėliau įsteigė ten dvasinę moterų mokyklą. 1857 m. Vilniaus kapitula dar kartą atnaujino koplyčią ir gražiai ją išpuošė. Buvo įvestas taip pat nuolatinis choras su muzika, kuris per pamaldas gražiai giedodavo. Žmonių minios kasdien susirinkdavo gatvėje pasimelst ir pasiklausyt giedojimo.

Dabar nors trumpai pakalbėsime apie koplyčios ir pačio paveikslo išvaizdą.

Priešakinėje koplytėlės pusėje yra trys langai pro kuriuos iš gatvės matosi stebuklingas paveikslas. Lubas dabina gražus gipso piešinys, kuriame atvaizduota kai kurie Marijos gyvenimo atsitikimai. Didžiausiu visos koplyčios papuošalu yra pats stebuklingasai paveikslas su brangenybėmis, kuris stovi tarp dviejų kolonų. Prieš paveikslą yra altorius, kurį iš šonų puošia Marijos gymdytojų — šv. Joakimo ir šv. Onos—stovylos. Paveikslas paišytas ant aštuonių sukaltų ąžuolinių lentų ir turi 2 metrus aukščio ir 1 m. 64 cm. pločio. Šv. Panelė atvaizduota be kudikio, rankas laiko sudėjusi ant krutinės kryžiniškai, o galvą truputį palenkusi į dešinę. Veidas kiek pailgas, riškus, pilnas nekaltybės, meilės ir šventumo. Akys pilnos gailestingumo ir pasigailėjimo. Galva papuošta dviem vainikais ir aukso spinduliais su žvaigždėmis, kurie pasikeisdami sudaro gražų ratą. Paveiksle matome Šv. Panelę ne visą, bet tik Jos liemenį, kuris baigiasi sidabriniu mėnuliu.

Kaklas papuoštas brangiais brilijantų karoliais, iš viršaus pridengta išpuoštu apsiaustu. Šiandien apart veido ir rankų daugiau nieko nesimato, visa kita pridengta aukso bei sidabro aukomis.

Žiurint į tą Švenčiausios Panelės paveikslą, tiek matai jame gerybės, grožybės, tiek dangiškos saldybės ir motiniškos meilės, kad ir nenoromis, veržiasi prie jo žmogaus širdis, akys prisipildo džiaugsmo ašaromis, o visas žmogus tampa apimtas nepaprasto jausmo. **A.J.**

("Kelias")

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserys: —

Musų brolis Šarkis pralaimėjo kovą su Dempsiu, — nenusiminkime, tai yra pirma lekcija mums sporte. Šimtai tukstančių dolerių musų nugarmėjo į svetimtaučių kišenius. Už tuos pinigus, kuriuos taip entuziastiškai pralaimėjome, paaukaudami sporto dievaičiui butume galėję gerą laivą Lietuvai nupirkt. Kelis naujus plentus nutiest. Visoje Lietuvoje švarumą įvest, Kaune gražiausią viešbutį pabudavot. Butume galėję už pragincytus musų pinigus ant Šarkio muštynių. Mes čia Po Medžiu niekad labai už sportą neagituojame, nes sportas ne vieną žmogų apubagina. Sportas be apsvarstymo, toks kur pinigus ištraukia yra taip, kaip kiti žmogaus priprasti papročiai. Pas mus iki šioliai tos ligos simptomų nebuvo, bet gyvenant mums su svetimtaučiais toliau vis užsikrėsim daugiau papročių, nes pas juos šitų papročių yra labai daug. Divorsai, sporto ginčai, tai dvi didžiausios epidemijos, kurių ir mes jau nemažai pasisavinome. Dabar su Šarkiu gavome pirmą pamoką, kuri kainavo mums daug pinigų.

Pasisavinkime nuo svetimtaučių gerus pavyzdžius, tai musų tauta geriau gyvuos.

Kada visi rėkavo apie Šarkey ir Dempsey, musų gerbiamas tautietis Mykolas Valiukonis ir tautietė Ieva Miškinienė, po tėvais—Macejunaitė iš Duryea, Pa. paaukavo pirmas 2 dol., antra 1 dolerį del musų knygnešio p. Jono Pakėno, kuris aną dieną Po Medžiu apsakė savo gyvenimo istoriją ir prašė pagelbos už jo nuopelnus del musų tautos. P. Valiukonis sako, atjaučiame padėjimą musų brolio Pakėno ir nors jis gana toli gyvena nuo mus (Kauno rėdyboj), kada mes net nuo Seinų, bet tas jokio skirtumo nedaro mums, paaukaujame jam po kelis centus, tegul jis jaučia, kad yra lietuviai, kurie apiprekiuoja savo tautiečio jaunų dienų pasišventimą ir kiek galėdami aukauja.

Nėra širdingesnio sąryšio pasaulyje, kaip tautybė, kuri visaip reikia tarpe musų brolių gaivint, kad toji tautos ugnelė visada musų širdyse gyvuotų. Kartą žmogus atsilikęs nuo savo tautos jokios užuojautos nuo nieko neturi. Lietuviškas socialistas Perkunas, kuris keli metai kaip guli ligonbutyje ir pats savimi nesivaldo visų pamirštas, neprisišaukia, jokios pagelbos žmogelis nesulaukia nuo tų pasaulinių piliečių. Tas himnas, kurį pirma giedodavo "Atsisakom nuo senojo svieto" pasirodė toks viliugingas, nes kada vargas žmogui, tai to senojo svieto įstaiga visgi žmogų priglaudžia ir užlaiko, o naujojo svieto paramos jokios nėra.

p. Valiukonis sako, kad mes nuo Seinų atjaučiam p. Pakėną. Taigi, gal Kauno rėdybos irgi kaip kurie paaukaus, nes jiems turėtų buti dar daugiau atjaučiama. Daugumas musų draugų vadina mus nariais "juodos armijos", taigi mes juodarmiečiai prijaučiam p. Pakėnui, nes ir jis gal yra juodarmietis, toks kaip ir mes:—mylim savo tautą ir trokštam, kad ji gyvuotų. Musų tauta gyvuotų daug geriau, kad nesirastų pas mus tokių pakvaišusių vadų, kurie nebudavoja, nevienija musų tautą, bet griauja ir skirsto. Musų S.L.A. organo redaktorius net nurodo mums, kad sektume pėdomis meksikonų, kurie jau keliolika metų kaip piausto savo gerkles. Tokis pavyzdis neverta sekt, nes jis nuves mus į prapultį. Tie, kurie tuos pavyzdžius rodo, d a r g i n e s i g ė d i n a s a v e vadint pažangiais. Mums matosi, kad tas pažangumas, tai tik greitas priėjimas prie pražuties.

Šiomis dienomis atsivedė Po Medžiu savo draugus šie broliai: p. A. Varanavičia iš Fort Plain, N. Y. atsivedė Po Medžiu Petrą Stasionį iš Kedainių ir p. Stasį Dobrovolskį iš Užvenčio. p. J. Gričius iš Montreal, Kanados, atsivedė Po Medžiu p. Šukienę iš Babilių k., Rokiškio apskričio. p. J. Kubilius iš Yonkers, N. Y. atsivedė Po Medžiu P. Plungį iš Mariampolės miesto. p. Antanas Rimkus iš Warrior Run, Pa. pats atėjo ir atsivedė Po Medžiu Juozą Ramonių iš Viliunų dvaro, Šiaulių apsk. p. V. Liutkevičia iš Waterbury, Conn atsivedė Po Medžiu Antaną Liutkevičią iš Gižų kaimo, Vilkaviškio aps. p. M. Palučionis iš Waterbury, Conn. atsivedė Po Medžiu p. Dom. Palučionį iš Burbų k., Kapčiamiesčio, Seinų apskr. p. P. Baranauskas iš Hartford, Conn. atsivedė Po Medžiu J. Baranauską iš Verteklių kaimo, Nemunaičio, Alytaus apskričio ir p. J. Austutį iš Masališkių k., Merkinės, Alytaus apskr. p. J. Kairis iš Brooklyn, N. Y. atsivedė Po Medžiu p. Jurgį Kairį iš Vakagalių kaimo, Ramygalos, Panevėžio apkr. p. J. A. Paul iš Hamtramck, Mich. atsivedė Po Medžiu Marijoną Paliukaitienę iš Guobiškių k., Pilviškių, Vilkaviškio aps. ir p. Antaną Paliukaitį iš Gerulių k., Pilviškių, Vilkaviškio apskr. p. V. Stulgaitis iš Detroit, Mich atsivedė Po Medžiu p. P. Jankauską iš Juliškių k., Gelg., Šakių apskr. Jonas Žukauskas iš Hartford, Conn. atsivedė Po Medžiu Petrą V. Žukauską iš Papilės, Šiaulių apskrities.

Širdingai dėkavojame visiem broliams atsivedusiem savo draugus Po Medžiu ir sveikiname atėjusius. Tie, kurie esate užrašę "A.L." savo draugams ir jau pasibaigė jų prenumerata už "Am. Lietuvį", kviečiame panaujint ant toliaus. **Žmogus.**

LIETUVIAI AMERIKOJ

PHILADELPHIA, PA.

Ne kartą buvo rašyta spaudoje apie Pietų pusės Lietuvių Tautišką Pašelpinį Kliubą. Daugiausiai buvo "dejavimo" rašiniai, nes anais laikais, Kliubas jau, sulig nekurių nuomonės, turėjo kojas aukštyn paverst —mirt. Ir gal butų palaidotas po priespauda negeistinųjų, jei ištvermingi lietuviai nebutų užbėgę tam kelią.

Tik jau pamatę tikrą pavojų, sumanųs lietuviai pradėjo daryt pastangas, idant kliubas ir jo savastis be laiko nežutų. Nenuilstanti pionieriai ir išgelbėtojai Kliubo yra šie: J. V. Grinius, George Lukoševičia, Adomas Kubelčikas, Andrius Kubelčikas, Antanas Jankauskas, Vladas Lubinas ir kiti, kurie rėmė pirmutinių pasiryžimus, idant suvienyt draugijas ir išsijot netinkamus, Kliubo ėdikus. Šie vyrai yra labai daug gyvenime patyrę, nes jie pergyveno čionai nemažai visokios rušies rungtynių, pergyveno darbininkų ir "proletarų" diktaturos laikus, todel jiems ne sunku buvo permatyt artinantis vietos lietuviams žlugimo pavojų; jie tuojau pradėjo atskirt gerą nuo blogo: vėtyt ėdančias kliubą galutinas iegas ir palikusias sveikesnes jungt vienon šeimynon — vienyt draugijas vienan Kliuban. Kas ant galo jiems ir pasisekė atsiekt.

Šių žmonių pastangomis, pritarus kitiems, šiandien Lietuvių Tautiškas Pašelpinis Kliubas, yra tvirčiausiai stovinčių pašelpinių lietuvių organizacijų mieste Philadelphijoj; skaitlingas ne tiktai nariais, bet ir savastimi ir grynu kapitalu. Pavertus visą turtą į pinigus, draugija turėtų konservatyviai skaitant apie $125,000,000.

Turint tiek turto, šiandien nereikia dejuot, bet džiaugtis iš tokio darbo. Pradžiugo visi tie, kurie negalėjo permatyt to, kad suvienijus, visiems bus stipriau ir geriau gyvent. Dabar Lietuvių Tautiško Pašelpinio Kliubo salė, 928 E. Moyamensing Ave., yra, tartum, kaip ir kokia lietuvių pilis, kurioje ir apie kurią Lietuviai yra susispietę. Čia netiktai Kliubas atlieka savo susirinkimus ir kitus reikalus, bet ir kitos draugijos, kuopos, o ypatingai čia yra pastovi buveinė "First Lithuanian and Lithuanian Central Building and Loan Associations," lietuvių finansinių organizacijų, kurių kapitalas abiejų sudaro apie $1,700,000.00. Iš šito kliubo prasidėjo rimtai organizuotis ir "Lithuanian-American Citizens League," kuri jau su savistoviais skyriais turi narių—piliečių apie 350.

Liepos 9, 1927, kliubas turėjo savo pusmetinį susirinkimą, kuriame apart kasdieninių reikalų, nutarta sekanti svarbųs dalykai: 1) traukt prie kliubo čia gimusį jaunimą, taip kad galėtų geresniu kuo nors užsiimt, negu trepsėt ant kampų šalygatvių. Organizavimui tokių jaunuolių išrinktas jaunas, čia gimęs vyrukas J. Kavaliauskas, o Z. Jankauskas jojo padėtoju; 2) nutarta įstojimas kliuban tokiem jaunuoliam iki Naujų metų d y k a i; 3) atrasta reikalingu turėt Kliubui savo pastovų žinių rašėją, juomi išrinkta Z. Jankauskas; 4) išrinkta komisija įtaisyt atatinkamą visiems tikslams virtuvę kliubo name, supirkt reikalingus indus, ir tt., taip kad atėjus pramogai nereikėtų skolintis nieko pas kitus neprašyt keno pagelbos, bet viską turėt; 5) nutarta, po muštynių Šarkio—Dempsio, jei galima bus, parsikviest musų giminės prakilnų vaiką, kurio gyslose teka musų pro-tėvių galiunų tvirtas kraujas, pas Philadelphijos lietuvius ant programo; ir 6) išrinkta ant senų vietų du nauji "board-direktoriai" —A. Kupronis ir Z. Jankauskas. Rudeniop manoma rengt prakalbas, paskaitas ir koncertus. **Z. Jankauskas.**

PHILADELPHIA, PA.

Feljetonas—atsišaukimas

Keletas metų atgal man prisiėjo dirbt kartu su vienu lenku. Ir kartą, perpiet, bekalbant, jis man tarė: "Tu visgi lietuvė esi vertesnė už manę!" Aš gi atsakiau: "Na, kaip tai yra — tu esi puikus mekanikas, o aš vos vargšė, paprasta darbininkė, tai kurgi čia mano d--desnė vertė"? "Ee, atsakė jis,—nors tavo namelis ir yra, taip sakant, šuns buda, bet visgi tave iš jo niekas nemėto kaip kad mane su pačia ir mažais kudikiais jau tris kartus Amerike išmetė ant gatvės, kad iš priežasties bedarbės, nebegalėjau randos užmokėt. Amerikoje niekas nieko neapkainuoja sulig jo mokslo, gabumų, pasiaukavimo ar doros, bet sulig turto. Ar negirdi kaip čia visi kalba: kiek jis, ar ji, yra verti? Tai suprask: kiek turi turto."

Nelabai norėjau tikėt tam lenko pasakymui. Maniau, kad gal but, amerikonai taip ir sąprotauja, bet ateiviai, o ypatingai lietuviai—ne! Vienok dabar pasirodo, kad lenkas turėjo teisybę — ant to turiu jau ir priparodymą. Šitai visi žino, kad Philadelphijoje yra ruošiama spaudai milžiniška, atmintina knyga "Amerikos Lietuviai." Į kurią tilps neva viskas kas riša Ameriką su lietuviais ir lietuvius su Amerika. Man rodos toj knygoj, ir tai dar ant pirmo puslapio turėtų tilpt a. a. daktaro Jono Basanavičiaus paveikslas ir, nors trumpas aprašymas apie jo Amerikoj buvimą — kolektavimą aukų lietuvių tautiškam namui Vilniuje. Tačiau kaip man yra žinoma iš tikrų šaltinių, tai Basanavičiaus paveikslas netilps toje knygoje, o vietoj jo, tilps pirmo geresnio ar blogesnio karčiamninko ir tai dar su bačkute (ne tik su pačia ir vaikais), jei tas karčiamninkas nupirks puslapį, ar du toje knygoje.. Tai kaip matote, kuodidžiausis lietuvių tautos didvyris yra mažesnis už kuoprasčiausią karčiamninką, nes karčiamninkas turėdamas pinigų, gali patalpint savo paveikslą ten, kur negali tilpt paveikslas net kuodidžiausio Lietuvos didvyrio — patrijarko lietuvių tautos, kurį net musų kuodidžiausi priešai — lenkai, ir tai apoteozuoja—gerbia kaip dievystę, nors toji dievystė — Basanavičius buva priežastis, kad nudien Lenkija neturi Lietuvos savo globoje. Taip, priešai musų didvyrį gerbia, dievina, o mes dievinam mamoną, kuri yra karčiamninko dalmonė.

Todel, aš, žemiau pasirašiusi vargšė lietuvė atsišaukiu į jųs, Philadelphijos veikėjai, kurie esate susigrupavę "Philadelphijos Lietuvių Krikščionių Draugijų Sąryšyje," ar bent pritariat jam, pasirupinkit, kad a. a. daktaro Basanavičiaus paveikslas patilptų toje knygoje. Jei jųs sugebėjot a. a. vyskupo Motiejaus Valančiaus paminklui surinkt šimtą dolerių; jei jųs sugebėjot išleist atminimo atvirutes su paveikslais a. a. daktaro Basanavičiaus ir a. a. arkivyskupo Matulevičiaus ir jas praplatint; jei jųs sugebėjot 30-tą gegužės suruošt kuoiškilmingiausias pamaldas pagerbimui Basanavičiaus ir Matulevičiaus, tai jųs sugebėsit, jei tiktai tvirtai pasirįžit, ir toje atminimo knygoje "Amerikos Lietuviai" patalpint paveikslus a. a. vyskupo Motiejaus Valančiaus, a. a. daktaro Basanavičiaus ir a. a. arkivyskupo Matulevičiaus.

Kaip jųs tą galit įvykdint, man čia nepridera sakyt, nes jųs patys turit protą, įtekmę ir iždą. Vien tik tarsiu tą: jei jųs to nepadarysit, jei per jus—jusų darbuotę, nepatilps toje knygoje tų trijų didvyrių paveikslai, ar bent nors Basanavičiaus, nes jis tarpe jų yra "primas," tai jus kronikos skirs irgi prie tų, kurie gerbia aukso veršį, o ne didvyriškumą — kibirkštėlę Dievo.

Marė Kapsiutė.

AMERIKOS ŽINIOS

Lindberg patraukia minias žmonių

Providence, R. I. — Apie 300,000 žmonių išėjo pamatyt jauniausią didvyrį pulk. Charles Lindbergą, kuomet jis su savo blizgančiu monoplanu pasirodė prie miesto aviacijos lauko. Spaudimas žmonių buvo taip didelis, kad vaikai rėkė prislėgti, moterys alpo arba kumščiavosi su policistais, kad tik arčiau pamatyt pamylėtą lakuną. Tarpe susirinkusiu buvo ir senių ant lazdų ir ant ratų. Stebuklinga, kad jokių nelaimių prie susigrudimo neatsitiko. Tokio entuziazmo niekuomet Providence nematyta.

Hawaii lakunai buvo Washingtone

Washington. — Karišbiai lakunai Maitland ir Hegenberger lankėsi į Washingtoną, kur buvo oficialiai priimti per valdžios atstovus. Sekretorius Kellogg priėmė lakunus vardu prezidento Coolidge. Oficialiam priėmime dalyvavo gen. Pershing sekretorius Wilbur, asistentas sekr. Warner, admirolas Moffett ir kiti. Abiem lakunam suteikta garbės citatos.

Mušė pačią už nukirpimą plaukų

Washington.— Clyde Carr pamatęs pačios nukirptus plaukus, perpyko ir smarkiai ją sumušė. Abudu atsidurė teisme. Teisėjas nusiuntė vyrą ant šešių mėnesių kalėjiman.

Prabilo iš baimės

Chester, W. Va. — Ponia Mary Lyons 32 metų nuo ketverių metų nebylė budama atgavo balsą nepaprastu budu. Budama cirke ji išsigando žiurėdama kaip aktorius atlieka savo pavojingus gyvybei perstatymus aukštai ore. Iš baimės ji suriko ir pradėjo kalbėt. Specialistai sakė, kad ji niekuomet nevartos savo balso.

Negali važinėt be vyrų leidimo

Havana, Cuba. — Kubos imigracijos komisijonierius paskelbė naujas vedusiom moterim teises. Jos daugiau negalės važiuot vienos be vyrų leidimo ant pasportų. Tos teisės liečia lygiai Kubos pilietes kaip ir svetimtautes.

Ištraukė $12,500

Pittsburg, Pa. — Fred Egler turėjo prie save $12,500 Duss Patent kompanijos pinigų. Važiuojant karu jam kas nors tuos pinigus ištraukė. Egler neapsižiurėjo, kad neturi pinigų iki sugrįžo. Kompanija paskelbė duos $200 už radimą tų pinigų.

Gubernatorių konferencija

Mackinac Island, Mich. — Beveik pusė Suv. Valstijų gubernatorių suvažiavo į Mackinack konferenciją, kurios posėdžiai prasidėjo pirmadienį. Maine valstijos gub. Ralph S. Brewster, išrinktas pirmininku. Tvanų kontrolė, žemdirbystės padėtis, balsavimas ir kiti svarbųs dalykai bus svarstomi. Kontrolė upės Mississippi užims konferencijoj svarbiausią vietą.

PHILADELPHIA, PA.

Paminėjimas pripažinimo Lietuvos per Ameriką

Nuo keletos metų čia gyvuoja Lietuviškų Draugijų Sąryšis, prie kurio priklauso po du delegatu nuo kiekvienos draugijos. Tas vietinių draugijų centras yra daug nuveikęs Lietuvos labui. Minėtasai Sąryšis nemažai aukų pasiuntė Vilniaus vadavimui ir kitiems Lietuvos reikalams. Ne kas kitas kaip tik Sąryšis pirmutinis užgyrė rengimą "Lietuvių Dienos," vėliau su stambia auka prisidėjo. Kasmet Sąryšis rengia du istoriniu atgimusios Lietuvos sukaktuvių paminėjimus. Vasario mėnesy — Paskelbimą Lietuvos Nepriklausomybės, ir liepos mėn. — Pripažinimą Lietuvos per Ameriką. Surengimai buva įvairųs: koncertai, prakalbos, vakarienės, piknikai, visuomet su gražiu, turiningu programu, dalyvaujant aukštiems svečiams. Ant Sąryšio parengimu yra dalyvavę ne tik aukšti šio miesto valdininkai, bet ir pats majoras; ne tik įvairųs svečiai iš senos tėvynės, bet ir patys Lietuvos Atstovai Amerikoje dalyvavo Sąryšio parengimuose del Lietuvos išgarsinimo ir lietuvių garbės.

Šio mėn. 31 d. Sąryšis rengia didelį pikniką gerai žinomame Schuetzen parke, paminėjimui 5-rių metų pripažinimo Lietuvos per Ameriką. Dalyvaus visi musų parapijų chorai, bus dainuojamos lietuviškos ir amerikoniškos dainelės. Užkviestas yra pagarsėjęs Lietuvos orlaivininkas kapitonas Darius. Bus ir kitokių dalykų. Atsilankusieji kaip visuomet bus patenkinti. **P. P.**

NAUJAS IŠRADIMAS

Ėmė keletą metų, kol išradom **OLD GOLD** buda sušvelninimui puikių tabakų, taip, kad pranykt visas aštrumas, ir paliktų vien patenkinantis skonis.

Dabar galit naudotis tuo išradimu už kelių minučių, nuėję į arčiausią cigaretų pardavimo vieta, ir nusipirkę pakelį **OLD GOLD** cigaretų.

Gerai pasinaudosit iš **OLD GOLD.** Jie nekanda liežuvį, neerzina gerklės. Galit juos rukyt rytą, dieną ir vakara, be jokio kenksmo ir su pilniausiu pasiganėdinimu.

OLD GOLD yra geresni cigaretai, todel turit juos rukyt.

LAIŠKAI IŠ TOLIMOS KELIONĖS

Jokubas Rauktis, baigęs Worcester Classical High mokyklą pereitais metais, įstojo į Massachusetts valstijos jurininkystės mokyklą. Mokykla turi savo laivą U. S. S. Nantucket, kuriuo kas vasarą plaukiama į tolimas šalis, del praktikos ir mokslo. Šią vasarą Nantucket nuplaukė į Viduržemines (Mediterranean) juras, sieks Ispaniją, Italiją, Franciją, Afriką ir kelias salas. Pateikiam kelius Raukčiuko laiškus iš tos kelionės.

Birželio 4.

Rašau iš pat vidurio jurių. Esam kelionėj jau virš savaitės laiko. Mes apleidom Bostoną gegužės 21, ir tą patį vakarą apsistojom Provincetown, Mass., prie pat galo Cape Cod įlankos. Iš ten turėjom išplaukt už dviejų dienų, bet užėjus audrom, negalėjom iškeliaut be geg. 27. Pragaišavom visą savaitę. Pagaliaus išplaukėm gražiam ore, bet neilgai tęsėsi gražumas. Užėjo vėl audros, vėjai, supo musų laivelį iš šono į šoną, nuo viršaus vilnių žemyn, ir visaip kitaip. Sirgau per keturias dienas. Nerasdamas gyduolių jurių ligai, pasisiuliau prie sunkesnio darbo, nesigailėdamas nustot laikinos garbingos pozicijos, kaipo inžinieriaus pagelbėtojas. Pasiskyriau sau išalkusio pečiaus maitintojo vietą. Per 8 valandas iš 24, pyliau anglis į godžias pečiaus žiotis. Darbas sunkus, bet stiprinantis, išdirbo man rankų raumenis, nors kiek sumažino mano svorį.

Trečią dieną ant vandens, mes pataikėm į Gulf Stream. Buvom tuomet gretumoj su Florida. Golfštromo vanduo yra aiškiai mėlynas, jo šiluma siekia 78°. Matėm rekinų ir lekiančių žuvų. Užėjęs biaurus oras sugadino visą gražumą. Vilnis buvo kalnų aukštumo. Vėjas putė. Laivelis drebėjo, purtės. Visi jautėmes gan prastai, net ir oficierai sirgo. Blogas oras trukdė mums, suvėlino keliomis dienomis. Laukiam kuo-greičiausiai pasiekt Azorų salas. Išalkom šviežių vaisių ir daržovių, nors gaunam gerai valgyt. Dabar užuodžiu mėsą kepant virtuvėj.

Birželio 6.

Šiandien vėl užėjo audros, taip staiga, kad vos išgelbėjom laivą nuo apsivertimo. Tai dėka vienam oficierui, kuris suspėjo pamatyt audrą atužiant iš tolo, ir tuoj davė įsakymus išleist žeglus. Prieš tai, matėm vandeninį stulpą. Milžiniška vilnis pakilo iš jurų, 100 jardų prieš mus. Debesis tartum nusileido iš dangaus, susijungė su vilnim, ir sudarė smarkiai besisukantį vandens stulpą. Mes praplaukėm tik 100 pėdų į šoną nuo jo.

Birželio 9—11.

Jau atvažiavom į Pontą Delgadą. Labai gražiai atrodo iš tolo. Nameliai moliniai, įvairia-spalviai, atrodo, kaip žaislai, vėjo išsklaidyti po pakraštį. Oras šiltas. Gyventojai atplaukė mažuose laiveliuose pasitikt mus, atvežė parduot mums prekių. Prisipirkom žemuogių ir ananasų, visai pigiai. 7 ananasus gavom už 50c. (vėliau, kelionėj pardaviau likusius 3 po 50c. kiekvieną. Geras pelnas!).

Italų lakunas De Pinedo, kuris lekia apie pasaulį, nusileido orlaiviu šale musų laivo. Gavę leidimą išeit ant žemės, matėm jį arčiau. Jo garbei, buvo paskelbta šventė tą dieną.

Miestelis mažas, nėra gatvekarių. Žmonės keliauja asilais daugiausia... Mes pėsti ėjom. Pasiturinčių žmonių nesimato. Veik visi skurdžiai gyvena. Gatvės siaurutės, dulkinos. Laukuose auga palmų medžiai ir ananasų krumai. Žemė nelabai derlinga.

Įdomiausiu reginiu mums buvo romanso vaizdelis. Vyras, norintis išreikšt meilę merginai, pasisamdo visą beną. Atsistoja su muzikantais po meilužės langu, ir pildo ilgą muzikališką programą. Jei panelei įtinka, įsiprašo kavalierių į namus. Jei ne, išpila kibirą vandens per langą ant nelaimingojo jaunikio ir jo palydovų galvų.

Birželio 19.

Prabuvę Azorų salose tris dienas, išplaukėm į Gibraltar, 5 dienų kelionė. Kelionė smagi, oras geras. Matėm daug laivų, žuvų, ir tt. Gibraltaro įplauka dirbtina. Milžiniška siena vandeny sulaiko audringas vilnis. Įplaukoje vanduo visuomet ramus, nepaisant kaip jurės šėlsta už sienos. Pats Gibraltar—milžiniška uola, vienas akmuo. Jį apsaugoja 1700 kanuolių, taip gerai paslėptų, kad matosi vos 20. Uždrausta imt paveikslus, nežinau delko.

Popiet buvom Algeciras, Ispanijoj pažiurėt bulių imtynių. Imtynės atsibuvo dideliame atvirame apvalainy. Vienam gale, pastatyta Prezidento ložė, labai žymioj vietoj. Bilietai nebrangūs, bet norint gaut vietą pavėsy, reikia brangiau mokėt. Žmonių prisirinko daug. Aišku buvo, kad atėjo vien su tikslu pasirodyt, ne imtynių žiurėt. Visi, ypač moterįs, kuogražiausiai pasirėdę, vaikščioja, tartum parodoj. Visi mandagiai atsineša link musų. Kareiviai visuomet suteikia mums pagarbą.

(Bus daugiau)

—o—

TU SAKAISI NELAIMINGAS

Tu sakaisi nelaimingas,
Šiam pasaulyj daug kenti,
Bet už tave šimtą kartų
Daugiau nukenčia kiti.
Jeigu peržiurėt galėtum
Kitų vargą ir skausmus,
Tai niekuomet nedejuotum,
Butum linksmas ir ramus.

KARALIŲ MIRTIS

Rumunijos karalius Ferdinandas 20 dieną liepos mirė nuo vėžio ligos. Jis vedė ilgą ir sunkią kovą už savo gyvybę su liga, kuriai galutinai turėjo pasiduot. Paskutiniai žodžiai vėlionio buvo: — "Niekuomet nemaniau, kad taip sunku bus mirt."

Pasaulio valdonai gema, auga, senstą ir miršta kaip ir kiti žmonės. Taip yra su visais prie geriausių aplinkybių. Gimimo aplinkybės veik visų žmonių vienodos, tačiaus gyvenimo ir mirties aplinkybės skiriasi. Karalių gyvenimas iškeltas ant aukščiausio laipsnio didybės ir pagarbos po blizgančiu priedangalu slepia daug neramumo, rupesčio, ir begalinio pavojaus gyvybei savo ir savo artimiausių ypatų. Daug karalių sulaukė senatvės ir ramiai mirė, bet daugiau iš jų patiko netikėtą mirtį. Įvairus politiniai priešai nesidrovi atimt gyvybę karaliui, pasiteisindami tuo, kad prašalina vieną pasaulio "tironų."

Visi dar gerai pamena prie kokių aplinkybių mirė Rusijos paskutinis caras Nikalojus II. Laike revoliucijos, 1917 metais caras Nikalojus su savo žmona, jų penki vaikai ir trys tarnai tapo sušaudyti Ekaterinburgo kalėjimo sklepe. Francijos revoliucijos auka tapo karalius Liudvikas XVI ir karalienė Maria Antoinette.

Anglijos karalius Karolius I-mas, netaktiškai pasielgęs, tapo Anglijos parlamento numestas nuo sosto, paskelbtas išdaviku ir už vedimą atviros kovos prieš Angliją, nuteistas miriop. Jam viešai nukirto galvą 1649 metuose. Nemažiaus triukšmingas ir liudnas gyvenimas ir mirtis buvo Škotijos karalienės Marijos Stuart. Jaunų metų likosi karaliene Škotijos, ji buvo išauklėta Francijoj ir 16 metų ištekėjo už Francijos sosto įpėdinio, vėliau, karaliaus Franciško II, 1559 metais. Jam mirus, Marija sugrįžo į Škotiją ir pradėjo atvirą kovą su savo pusseserė Anglijos karaliene Elzbieta už Anglijos sostą. Marija turėjo teisę prie Anglijos sosto kaip ir Elzbieta. Idant apmalšint Mariją, Elzbieta įtrenkė ją kalėjiman, pralaikė ją ten 19 metų ir galutinai nuteisė miriop. Marijos Stuart egzekucija atsibuvo 1587 metais.

Švedijos karalius Karolius XII pasižymėjęs karvedis kovoje prieš Daniją, Lenkiją ir Rusiją, mirė ant karo lauko prie Frederikshald. Tai buvo jo paskutinis karas su Norvegija.

Francijos valdonas Napoleonas Bonaparte pralošęs karą su Anglija tapo ištremtas ant salos Šv. Elenos, kur mirė 1821 metais.

Rusijos caras Petras Didysis mirė nuo peršalimo, kuomet gruodžio mėnesy jis gelbėjo kartu su kitais skęstančius kareivius ant Baltųjų jurių. Peršalęs jis apsirgo karštine ir mirė 1725 metais.

Iš gilesnės senovės laikų galima patėmyt kelių valdonų mirtis prie nepaprastų aplinkybių. Pagarsėjęs savo biauriu budu ir begaliniu žudymu nekaltų žmonių, Romos imperatorius Neronas liudnai užbaigė savo nenaudingą gyvenimą. Jis vedė smarkią kovą priešais besiplatinančią po Romą krikščionybę. Kankinimas naujos tikybos pasekėjų buvo vedamas be paliovos: Neronui užmeta, kad jis pats įsteigė padegimą Romos miesto ir užmetė tą darbą krikščionių atsakomybėn. Pralošęs kovą su Galba jis nusižudė. Tas žiaurus tironas buvo tiek bailus, kad jo draugai privertė jį nusižudyt.

Ponia Luba Phillips, rusė lakunė, kuri ruošias skrist orlaiviu iš New Yorko į Franciją.

Romos diktatorius Julius Caesar tapo nužudytas priešingos politinės partijos suokalby 44 metais prieš Kristaus gimimą.

Įdomi yra mirtis Egipto karalienės Kleopatros. Kaip gyvenimas, taip ir galas gyvenimo tos pagarsėjusios savo gražumu ir gudrumu moteries supintas su įvairiais romantiškais padavimais. Kiek teisybės tame yra, sunku spręst ,nes tikrų faktų nėra. Jos mirtis sekančiai skambą: Pralošus karą su Romos karaliumi Octavijų, ji matė, kad jos viešpatavimas pasibaigė, Egipto sostas pateks jos broliui Ptolemy, o jai gręsia vergija. Idant išvengt to pažeminimo ir nelaimės, ji nusinuodino. Tas atsitikimas turėjo vietą 30 metų prieš Kristaus erą.

S. P.

—o—

ŠIS-TAS

THOMAS EDISON žymiausias pasauly išradėjas lig šiol daugiausia darbavosi su elektra. Dabar jo domą patraukė gumas. Tuo tarpu jis tiktai tyrinėja tą dalyką. Jeigu patėmis ką nors ką galima bus pritaikyt praktiškai, tai tas gabus išradėjas nepraleis progos tą padaryt.

TEISMAI ir teisėjai turi daugiausia perskyrų bylas. Perskyrų ieškojimas vis didėja. Su jom kartu eina ir piniginis klausimas, kuris daugiau suteikia nemalonumo ir ilgiau tęsėsi negu pati perskyra. Ypatingai tuomet, kada moteris tyko, kad tik daugiau išgaut pinigų iš vyro, o vyras kaip tik išsisukt nuo mokėjimo tų pinigų.

TURTUOLIAI ne visuomet mėto pinigus. Ne vienas iš jų prisilaiko neleidimo be reikalo pinigų kaip ir tie, kurie neturi taip daug ant savo išeigų. Senelis John D. Rockefeller pasižymi savo pačėdumu. Vaikams už patarnavimą jis niekuomet neduoda daugiau 10 centų. Jo anukas užsilaiko Yale universitete dirbant likusiomis nuo mokslo valandomis. Kiti nariai tos šeimynos taipgi pasižymi taupumu. Jo anukas nesenai važiavo į Europą 3-čia klesa. Henry Ford ir vėlionis Andrew Carnegie neišleidųs.

AFRIKOS medžiotojai sako, kad laukiniai gyvuliai ir žvėrys daug praretėjo ir sumedžiot ką nors yra sunku. Nuolatinės medžiotojų ekspedicijos sumažino žvėrių skaitlių. Kaip kurie gyvuliai jau baigia savo dienas gyvenimo šiame pasauly ir pereis į eiles buvusių žemės gyvunų.

LAIVAS, kuriuo Henry Stanley važinėjo po Afriką savo tyrinėjimuose Aukštojo Kongo 1879 metuose taps pargabentas ir padėtas Paryžiaus muziejuje.

DIDŽIAUSIA merkuro arba gyvo sidabro produkcija yra Italijoj ir Išpanijoj. Italijoj išdirba 1600 metrinius tonus merkuro per metus, Ispanija 1000 tonų. Suvienytos Valstijos per pastaruosius šešis metus išduoda apie 300 metrinių tonų merkuro per metus.

MUSĖS sparnai yra puikiausis gamtos mechanizmas.

CUNARD laivų kompanija baigia derybas su Jugoslavijos valdžia įsteigt savo ofisus Jugoslavijoje del transporto emigrantų. Kontraktas daromas ant 10 metų. Tas labai paliestų Italijos laivų kompanijas, kurios dabar daugiausia darbuojasi toj pusėj Adriatiko.

CHICAGA planuoja naują gelžkelio stotį, kuri lėšuos apie $100,000,000.

BERLINE žaibas trenkė į paminklą, pastatytą 1808 metais, atminčiai šeimynos žuvusios iš priežasties žaibo trenksmo.

ŠEŠTAM šimtmety prieš Kristaus gimimą dvi kariuomenės pertraukė mušį ir padarė sątaiką iš priežasties saulės tėmimo.

YORK universitetas ketina įsteigt skyrių Turkijos meno ir architekturos.

SENIAUSIAS žinomas pasaulio žemlapis, darytas Babilijonijoj apie 600 metų prieš Kristaus gimimą.

TARYBA miesto Zerbau, Silezijoj nutarė uždėt mokestį ant moterų nukirptų plaukų galvų.

PREZIDENTAS Hindenburg turi daug daktaro laipsnių. Apart kareivio ir aukščiausio šalies valdininko, jis yra daktaru teisių, medicinos, teologijos, filosofijos, inžinieriaus ir netgi veterinarų mokslo. Paskutinis jo daktaro laipsnis suteiktas Austrijos Graz universiteto yra politikos mokslo žymė.

Ras Tafari, Abyssinijos karalaitis, nesenai atlankė Italijos karalių.

ANGLIJOS tulas pašto valdininkas išlošė dėjybas perėjęs 16 mylių apsiavęs pora moteriškų batelių su aukštom kurkom.

POPIEŽIUS Pijušas XI pasiuntė 50,000 lyrų (apie $2,750) Jeruzalemo patriarchui kaipo auką pašelpai nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo.

NEW YORKO policija surado dirbtuvę lošimo ratų su numeriais, vartojamus kliubuose ir po įvairias lošimo vietas. Ratai turi įvairias nematomas prietaisas, su kuriomis stovinti prie rato ypata gali nustatyt bolę ar kaulą sustot tėn, kur jis nori. Ta prigavystė visiškai iš šono nematoma.

ĮSTEIGIMAS oro pašto linijos tarpe San Francisco ir Chicagos paėmė aštuonių lakunų gyvybes. Jos įvykdinimas tęsėsi 7 metus. Įsteigta valdžios, dabar perėjo į privatiškas rankas.

MAINE valstija pasižymi savo blaivybe. Sulig naujų prohibicijos nustatymų ten uždrausta pardavinėt obuolių skystimą (cider) turintį ½% alkoholio.

—o—

NARUŠEVIČIAUS EILĖS

DIDIS VARGAS LAUKIA ŽMONES...

Didis vargas laukia žmones,
Kurie nežino, ką mato,
Kurie savo paskyrimo
Šiam pasauly nesuprato.
Didis vargas laukia žmones,
Kurie stovi, bet nežino
Ant ko stovi ir ko laukia,
Ką ateitis jiems augina.
Kiekviens žmogus tur mokėti
Save tinkamai pažinti
Ir atradęs savyj pikta,
Tur' jį veikiai panaikinti.
Pastebėjęs ką nors gera,
Turi stropiai užlaikyti,
Turi siekti tobulybės,
Idant sielą išganyti.

TUKSTANČIAI BALSŲ VISOKIŲ...

Tukstančiai balsų visokių
Kaž kur šaukia mus į šalį.
Viens tik balsas vidujinis
Mus į tiesą nuvest gali.
Balsas sąžinės—tai yra
Musų vadas teisingiausis:
Jo nurodymų klausykim,
Tai palaimins mus Aukščiausis.

APIE TAI, KAS REIK DARYTI...

Apie tai, kas reik daryti,
Kad kandys rubų neėstų,
Ar geležis drėgnam ore
Gulėdama nesugestų,
Arba bulvės nesuputų
Ir ilgai išsistovėtų,
Savo nuomonę pakeisti
Gal nekartą man reikėtų.
Bet kaip reikia savo sielą
Nuo puvimo užlaikyti
Manęs nebegali niekas,
Nieks svetimas pamokyti.
Man tik reikia tai išpildyt,
Ką siela senai jau žinę,
Kas Aukščiausio jai įkvėpta,
Ką labiausiai jį brangina.

NEDARYKI NIEKO TOKIO...

Nedaryki nieko tokio,
Kas sąžinei nepatinka,
Nieko tokio nekalbėki,
Kas su tiesa nesutinka.
Šių taisyklių prisilaikant
Niekuomet neapsiriksi,
Savo užduotį pasaulyj
Gerai, teisingai atliksi.

KIEKVIENS PAUKŠTIS GERAI ŽINO...

Kiekviens paukštis gerai žino,
Kur lizdelį susikrauti,
Kur maižau yra pavojaus,
Kad kas nors jį gal pagaūti.
Žinodamas savo lizdą,
Jis parodo kuoaiškiausiai,
Kad jis savo paskyrimą
Gamtoj žino kuogeriausiai.
Ir nejaugi tiktai žmogus,
Protingiausioji esybė
Nebegali tai žinoti,
Ką žino paukščių daugybė?
Jeigu mažytis paukštelis
Savo užduotį supranta,
Tai kodel gi didis žmogus
Sau užduoties neatranda?
Kodel daug kas nebežino,
Kaip gyvenimą suprasti,
Kaip darbuotis, ką darytī,
Idant laimę sau atrasti?
Didi gėda yra žmogui,
Kurs skaitos išmintingiausis,
O nežino savo tikslo—
Kam sutvėrė jį Aukščiausis.
Daug kas sielą savo žudo
Ir nei kiek jos nebrangina.
Dievo dovaną didžiausią
Purvuos nuodėmių skandina.
Daugelis taip pat nežino,
Kur keliauja ir ką daro:
Užuot siekti aukštos laimės
Ir daugiau įgyti gera,
Jie piktybėje apjekę
Tamsion prapultin keliauja,
Iš tiesos kelio paklydę
Laimės pamatus sugriauja.

NEDRĮSK NIEKUOMET PRIEŠ BALSĄ...

Nedrįsk niekuomet prieš balsą
Savo sąžinės kovoti.
Verčiau rupinkis iškarto
Jo tikru tarnu pastoti.
Balsas sąžinės tai yra
Tikras Dievo paliepimas,
Kurį turime išpildyt,
Nes tai musų paskyrimas.

Didelis pasiulymas tiems, kurie kenčia nuo vidurių nesmagumų.

Gvarantuota veikmė, arba pinigai atgrąžinti.

Mes tai nuoširdžiai pareiškiam ir jei Pepsinic Seltzer neišgydys nevirškinimą, koktumą, dispepsiją, gazą viduriuose ir kitus kenksmus, mes atgrąžinsim pinigus. Tie, kurie vartojo Pepsinic Seltzer, sako, kad tai geriausia gyduolė ir malonaus skonio, ir jie pataria savo draugams ją vartot. Nekenkia širdžiai. Jei turit skausmus apie širdį, strėnose ar nugaroje, gal pamanysit, kad sergat širdies liga, apendicitu ar inkstų nesveikumu, bet tankiausia skausmas yra pasekme gazo viduriuose. Jei esat nervuoti, kenčiat galvos skausmą, ar šiaip nervų suirimu, Pepsinic Seltzer yra geriausia gyduolė. Ją galima pirkt aptiekose. Vaikams nekenksminga. Gydytojai rekomenduoja vartot Pepsinic Seltzer. Užsisakykit $1.00 bonką, ir jei negausit pasekmių, mes atgrąžinsim pinigus. Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass., U. S. A.

A. Averčenko

NAUJOS VELYKOS

Seniau budavo savo šventadienės nuoskaudos ir nesmagumai.

—Viešpatie! Vėlei velykos ateina! Vėlei įtemk švarką, lakeruotus batus ir vaikščiok, kaip pakvaišęs, nuo Petro Grigoravičiaus į Zoją Mikolajunaitę, nuo Podstegės Petravičiutės į Velnią Jonavičių! Ir kad nors nevaišintų, šunsnukiai! O tai jog kaip su peiliu į gerklę! "Kalakuto šmotelis!" — "Ačiu, sotus. Negaliu-" — "O jųs per "negaliu!" — "Paliuosuokite!" — "Ne, ne, ne! Ir madera užsigerkite! Arba konjakėliu? O jeigu musų torto ir varškėtinių pyragaičių neparagausite, tai šeimininkė ir visiškai už sigausianti! Na, šmotelį! Na, pusę šmotelio!"—

—Ak, kad tu sprogtum su savo šmoteliu! Jau sotus, nelenda, o valgyk! Verk, o valgyk! Verki dvasioje, o geri: ir drei-maderą, ir gosoterną ir doppel-kiummel! (taip vadinasi savo rušies alkoholiniai gėrimai, kuriuos vartodavo prieš karą). Už ką jie mane kankinsią? Už kokį nusikaltimą kemša į pilvą ir į visus kišenius kiaušinių: geltonų, raudonų, žalių; kietai ir minkštai iš virtų; čekoladinių, medinių, cukrinių — už ką? O nepaimk iš jo kiaušinį—už asmens užgavimą primsiąs!

Dar budavo ir tokie užgavimai:

—Tai Fitiukovas, a? Na, ar ne rupužė? Ar ne Judošius — išdavikas? Net neatrado esant reikalinga Velykoms vizitą padaryt!... Ką gi, ar ne veltui gerų tortų prisikepiau, tiek, kad nėr kur ir dėt?! Ar veltui po visas krautuves bėgiojau, kad skaniausį kumpį bei šinką nupirkus? Ne, aš tos nuomonės, kad tas pats Titiukovas — esą tikras niekšas. Šiandien jis į mane neatsilankė, torto neparagavo, stiklo vyno pas mane neišgėrė, rytoj jis svetimą kasą išplėšiąs, o poryt jau ir žmogų jam nebus sunku papjaut! Kaip ranka paduot ir tiek!

* * *

Dabartiniai Rusijos žmoneliai irgi turi savotiškų nuoskaudų ir nesmagumų, bet suvis kitokios rušies:

—Hm! Ve ateina Velykos, o kur čia man nueit atsigavėt—ir nežinau... Tiesa, dabar tortai esą visur niekam netikę: padaryti iš kukurузinių priemaišų ir užminkyti ant kom-jačeikos, o vis-gi, nurijus šmotą į pusantro svaro — butų suvis nekenksminga. O prie to gi dar ir stiklelis spirito iš mašinėlės plaukams suraityt! Bet kurgi nueisi? Perepliotai į užsienį išdumė, Prigunovus išlaidoms išvedė (sušaudė), Pelikanovai — jis ir jinai če-koje sėdi... Pereitais metais aš buvau bemanąs nueit į Miasojiedovus, manau sau, pasveikinsiu su šventėmis, išsigersiu ir užkąsiu, viską, kaip reikia... tai ką-gi jie padarė?! Įeinamąsias duris užvertė čiužiniais ir taip tris dienas prasidėjo. Aš buvau beketinąs ant stogo užlipt, nusileist per triubą vandeniui nubėgt, o iš ten per langą ir atvykt pas juos su vizita, buk tai netyčia pakeliui ant žiburėlio užklupau, bet nieko neišėjo: antrieji rėmai pas juos dar buvo neišimti, ir aš ką tik nuo triubos nenusiverčiau. Taip! Sunku šiais laikais lankytojui žilos senovės papročius išpildyt. O abelnai, kaip ten nebutų, pamėginsiu į Bielobokovus užsukt: gal, jeigu virėjai milijardėlį į ranką įsprausiu, —jinai per užpakalines duris įleisianti!

O pas Bialobokovus irgi baimė, irgi sumišimas:

—Na, laikykis, Maryte!—niuriai sako Bialobokovas žmonai. Šiandien viziteris (lankytojas) esą dručiai turėsiąs remt. Labai išalkę. Baisu, kad jie nesusiorganizuotų. Anksčiau tai, kuomet pavieniui vaikščiodavo —lengva jį, niekšą, budavo atremti, o dabar jie, sako, pradėjo buriais vaikščiot, kaip alkani vilkai... Viena partija net kulkasvaidį įsigijo. Neleisis,—tai ir pradėsią tave iš eilės pliskint!

Į kambarį, užduseęs, įlėkė pastatytas gatvėje mažas sargybinis — budėtojas — Bielobokovų sunelis:

—Užstumk duris!! Gesink žiburius! Petruk, marš į prieškambarį! Užversk čiužiniais! Virėja! Jeigu per virtuvę įleisi — padžiausiu, kaip šunį. Visi, kas gyvas, į rusį! Paimk provizijos (maisto), gal taip tris dienas prisiėisią sėdėt. Tatai Fitiukovas tikrą užpuolimą galįs padaryt! Mus apsupsiąs ir kamuosiąs naktinėmis atakomis (antpuoliais). Petruk! Tau pavedu langą, kurs randasi šale kaimyno balkono (prieangio). Jeigu mėginsiąs lįst — mušk jį per galvą gėlių vazonais (puodeliais)!

Ligi nakties sėdėjo tamsiam, drėgnam rusyj.

O nakčia mažoji Katriutė atidarė sulipusias nuo miego akeles, į kaž-ką tai įsižiurėjo prie šviesos lajinės žvakutės ir įsižiurėjus sušuko:

—Va velnias. Velnias atėjo!

—Kur velnias?—išsigando motina....—Ką tu, mano miela? Kas tau?...

Iš kampo išsitiesė kokia tai tamsi figura ir mandagiai tarė:

—Atsiprašau, poniute, tatai nė joks velnias, o aš, — Fitiukovas. Užėjau pakeliui pas jus su vizita, pasveikint su šventomis velykomis... Jųs nežiurėkite, kad aš tokis juodas... Tatai aš pakeliui užsukau į jus, per dumtraukį (kaminą). Matomai, tamstų skambutis esą pagedęs... che-che... Taip va aš nuo stogo... Prisipažįstu, jau baisiai išalkęs. Kad taip dabar gerą šmotą tortelio ir šinkutės! Kaip jųs, gerbiamoji poniutė, į šią sąskaitą žiurite?

—Matote-gi... męs nieko neturime... Sakykite, kur buvot prie rezurekcijos?

—Duokite!

—Nėra nė šmotelio! Kur buvot prie rezurekcijos?

—O tau kas darbo, prašvinkusi boba?... Taip, sakai, nieko? Ei, Mikuti! Stepuk! Eikit čia! Ieškokit! Ieškokit kuo nors atsigavėti!!

Daugybės kojų trypimas pripildė šeimininkų širdis baisiausiu šalčiu.

— Pasigailėkite! — prašnabždėjo Bielobokovas.

—Mums, brol', jusų gailėtis — tai patiems pančekas padžiaut! Ieškokit visose pakampėse! Kas čia? Tortas? Ir pusė vištos? Stok, laikyk šeimininką, — kanda už kojos! Suriškite jį, pakol mes atsigavėsim, pasveikinsim šeimininkę su šventėmis...

—Kad jųs paspringtumet!

—Nėr čia kuo paspringt! Kaip katinas apsiverkė... Ar žemėj nieko nėra užkasta? Kad butų laiko, paraustume po grindimis,—bet gaila, kad nėr laiko: dar reikia skubintis į Miasojiedovus — pasveikint su šventėmis. O tai aš juos pažįstu: su vizita neateisi— busią pretenzijoj. O jeigu neįsileisią — mesiu į duris rankinę granatą!!!

—Jųs už tai pasėdėsite, — sukriokė šeimininkas. —

—Dievaži, nėr kada sėdėt, —reikia skubint.

—Aš sakau — kalėjime sėdėsite!

— Pamanai, didelis čia daiktas! Visi ten busime. O kol-kas — visa gera. Pas ką atsigavėjot? Kur buvote prie rezurekcijos? O tu, šunsnuki, kam ranką kandžioji?

Taip puikiai apvaikščioja dabar komunistinė Rusija geriausią pasaulyje šventę —Šviesųjį Kristaus Prisikėlimą — Velykas.

J. Naruševičius.

Mokolai—1927.

—o—

A. Averčenko

"KOMUNISTUKAS"

Nęsenai vienas pabėgėlis iš Sovdepijos atvežė man dovanų vieną numerį vaikų komunistinio žurnalo, panašaus į "Igrušečki" (žaisleliai) — užvardinto: "Komunistukas."

Kadangi kiekvienoj laikinoj laidoj—net vaikams skiriamoj, — atspindi šalies gyvenimas — aš leisiu sau padaryt keletą labai charakteringų ištraukų, idant supažindint skaitytoją su tuom, kaip gyvena ir darbuojasi sovdepiniai vaikeliai."

* * *

Pirmam puslapyj žinomas paveikslėlis: du vaiku ties bedugne be rupesčio vejasi drugelį, iš užpakalio angelas —sargas baltuose rubuose su sparnais rupestingai juos saugoja.

Parašas:

—"Proletarų angelas nedaleisiąs, idant musų vaikai pultų į bedugnę saldžių buržuazinių vilionių. Vaikai, organizuokitės į jačeikas (komunistų draugijėlės)!"

Už paveikslėlio sekančiam puslapyj vaikų eileraštis.

Vaikai, rengkitės mokyklon,
Jau gaidys giedoj' senai,
Ryt, kiek norint, pradrypsokit,
Nes gaidį papjaus tikrai!

Ir dar:

Rytuose pakilo
Aušros spinduliai,
Užgeso už upės
Sodžiuj' žiburiai.
Ugnis ta—liuosybės!
Ir dega dvarai:
O Rusijos tautos
Duos laisvę tikrai!

Ir dar:

Kas šoka, kas skubin' po šalta migla?
Žmogus, pavėlavęs ir jaunas sunus.
Kur skubin ir lekia užduseęs taip jis?
Užsirašyti į jačeikos namus!

* * *

Už eileraščių seka proza, —mažos apysakėlės vaikams:

Gerasai Vladas

Mama padovanojo Vladui pusantro milijardo rublių saldainiams nusipirkt. Eina mus Vladas ir galvoja:

Už pusę pinigų nusipirksiu ketvirtadalį svaro saldainių, o už kitą pusę—nueisiu į teatrą pažiurėt Anatolio Lunačarskio pjėsės "Karališkas barzdaskutis."

Staiga mato Vladas kryžkelėj plakatą: "Draugai! Aukokite komunistinių idėjų propagandai atsilikusiose šalyse."

Saldžiai suvirpėjo Vlado širdis, ir jis čia-pat suprato, kad esama pasaulyj kaž-kas aukščiaus saldainių ir kitokių smagumų.

Įėjo jis į Agit prosvietą (agitacijos apšvietos biurą) ir kukliai ištiesė savo pusantro milijardo.

Ir kuomet jis sugrįžo namo ir motina paklausė, ant ko jis išleidęs pinigus, ir jis su užkaitusiu veidu metėsi jai ant krutinės, ir jinai sužinojo apie jo prakilnų pasielgimą, ir paskiau parėjo tėvas, tai visi musų mažąjį karžygį bučiavo, o vienas giminaitis net padovanojo jam knygelę: "Statistikos daviniai apie komunizmo augimą Balkanų pussalyj."

Taip kiekvienas geras darbas buna sulig užsitarnavimo apdovanotas!

* * *

Eilėraštis

"Komunizmas ant vandens"
Vėjas jurėj, šposus daro
Ir tolyn laivelį varo....
Pyksta—duksta vandenynas!
Koks gražus raudon's laivynas!

Klausimai: Kodel raudonasai laivynas užkariauja ne tiktai ant vandens, bet ir sausumoj? Ar jųs mylite raudonus jurininkus? Ar jųs patys norėtumet but raudonu jurininku? Kaip, jusų nuomone, išaiškinti kontr-revoliucijos hidrą?

Atsnari širdis

Gyveno proletaro darbininko vaikas Kastas. ir buržujams parsidavusio sunus Grigas. Kasto tėvas, kaipo darbininkas, tiesiog pasakius, centus uždirbdavo, apie 70 milijardų į metus, o Grigo tėvas sabotažu ir parsidavimu trilijonus uždirbdavo.

Vieną kartą abu vaiku susitiko:

—Buk ir tu parsidavėliu, —pasiulė supuvusi pasaulinio buržuaziato atmata. — Sabotiruok, ir tu su mumis paauksuotuose rumuose gyvensi. Pastok į musų baltgvardiečių bandą!

—Ne,—tarė Kastas:—Verčiau už 70 milijardų į metus kramtyt sužiedėjusios juodos duonos šmotelį, bet dalyvaut komunistinėj jačeikoj, negu valgyt išteklingą arklieną ir bulves, bet paaukot savo proletarišką ideologiją!

Ir uždainavo meliodišku balsu:

—Atsisakom nuo senojo svie-eto...
—Ir menuo, ir žvaigždės, pulkai [debesių—
Atidžiai vis klausės tos dainos garsų.

Vaikai! Bukite Kastais, bet nebukite Grigais. Vaikai, organizuokitės į jačeikas!

Partyviniai pranešimai

2-rą dieną šio mėnesio 10 valandą ryto aritmetikos mokytojo rinkimai. Draugai, neužmirškite savo mandatų!

12-tą valandą disciplinarinis teismas ant Andriaus Riuchino, kurį draugai kaltina tame, kad jis su inspektorium pasisveikino. Draugai! Busime be pasigailėjimo!

7-tos proletkulto mokyklos potrebilkoj (vartotojų bendrovės krautuvėlėj) gauta papirosai ir kokainas. Išdavimas tiktai suaugusiems, ne jaunesniems kaip 11 metų. Paduokite mandatus (atatinkamus paliudymus).

* * *

Pagal pavyzdį prieškarinių laikų vaikams skiriamų laikraštėlių esama ir skyrius "Susirašinėjimo jaunųjų skaitytojų." Pavyzdžiui:

Brangioji redakcija! Pas mus šiąnakt sušalo du kiemsargiu: Ignas ir Simas. Branguę draugai, parašykite, pas ką dar namie sušąlo kiemsargiai ir kaip jie vadinasi.

Koka Podrajonovas, 9 m.

Miela redakcija! Aš turėjau gerą katytę vardu Buską, o vakar jinai prapuolė. Niekas nežino, kur jinai randasi, tiktai diedukas vis vaikštinėja ir laižosi. Ar kas kartais nežino, kaip aš ją turėčiau ieškot?

Musia Jačeikina, 8 metų.

Nuo redakcijos: Musų nuomone, čia ne be diedo... Vaikai, organizuokitės!

Branguę draugai! Vakar mane motina ką tik neužmušė. Išeinant, liepė užkurt krosnį, ką aš ir išpildžiau: atidariau kraną, kuriuo bėga vanduo ir užkuriau ne tiktai krosnį, bet ir visa kita. Gi pasirodo — krosnį reikia ne taip užkurt. Mieli draugai, parašykite man, kaip dar galima krosnį be vandens užkurt

Vova Črezvičajevas, 9 m.

Mieli draugai! Ar jųs organizuositės? Aš jau susiorganizavęs. Tėvas prižadėjo man eglaitę ir pasakė, kad, jeigu nerasiąs pagrąžinimų, tai pakabinsiąs ant eglaitės pirmą, kas jam po ranka pasipinsiąs. Dabar aš nuo jo slapstausi. Kaimyno prikažčikas (samdomas pardavėjas) ir musų virėja sudarė jačeiką. Draugai, parašykite, katras iš jųs sergate vidurių šiltine?

Abramčikas Komisariatskis, 6 metų.

Brangi redakcija! Vakar pas mus namie buvo šeimyninė šventė deliai to atsitikimo, kad pas tėvą pasirodė liga, vadinama kuila (vidurių išėjimas paeinąs nuo patrukimo ir kitokių priežasčių) ir kad jam nereiksią eit į pažymėtinąjį raudonąjį frontą. Svečiai už jo ligą kėlė taures. Draugai, parašykite, katro iš jųs tėvas esąs su kuila ir ant kokių malkų jųs verdate pietus. Vakar motina virė pietus ant kojos nuo lomberinio stalo ir ant dviejų rėmų korėlinio beržo. Taip-pat praneškite, ar galima valgyt jačeiką?

Ziuzė Kstienkinas, 10 m.

Mokolai—1927.

J. Naruševičius.

—o—

JUOKAI

Katras stipresnis

Cibulis—Aš už visus stipriau atsiduodu ant stalo.

Pigus sviestas—Ką taip save giri, gal užmiršai mane.

Kaip Nojus važiavo

—Nojus neturėdamas kuom keravotis ir neturėdamas kompaso, turėjo važiuot į ratą.

—Na, ne; jis nevažiavo ratais, bet arka.

RIALTO TEATRAS
MILLBURY STREET

Gražus, įdomus paveikslai. Programas mainomas kasdien. Populiariškos kainos.

Trečiadieny —"Wolves of the Air" su Johnnie Walker, Mildred Harris ir Maurice Costello. "The Return of the Riddle Rider" su William Desmond ir Lola Todd.

Ketvirtadieny — "Fighting Love" su Jetta Goudal, Victor Varconi ir Henry B. Walthall. "The Return of the Riddle Rider."

Penktadieny — "The Magician" su Alice Terry ir Paul Wegener. "The Collegians." "The Golden Stallion."

Šeštadieny — "Private Izzy Murphy" su George Jessel, Patsy Ruth Miller, Vera Gordon ir Nat Carr. "The Collegians." "The Golden Stallion."

Rodoma komedijos ir paveikslai iš pasaulio įvykių.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai par davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer Cherry Smash. Išdirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirapų ir orangeade.

GARSŲS CROWN QUALITY LEDAI

21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204

LIETUVIŠKAS DIDYSIS SAPNININKAS

galima gaut Amerikos Lietuvio Knygyne.

Su minkštais apdarais..... 75c.
Su kietais apdarais $1.00

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" spaustuvėj atlieka visokius spaudos darbus.

LIETUVIŠKI MUZIKALIŠKI VEIKALAI ANT PIANO

	Dabar.	Buvo
1. "LIETUVA BRANGI"	35c.	50c.
2. "KAS NURAMYS MAN ŠIRDELĘ"	35c.	50c.
3. "PAS DARŽELĮ TRYS MERGELĖS"	35c.	50c.
4. "ESU ANT ŠIO SVIETO"	35c.	50c.
5. "GANA BROLIAI"	35c.	50c.
6. "SUDIEV GIMTINE"	35c.	50c.
7. "KAS MAN DARBO"	35c.	50c.
8. "LAIŠKAS PAS TĖVELĮ"	35c.	50c.
9. "O LIETUVA NUMYLĖTA"	35c.	50c.
10. "VAI KALBA ŽADA"	35c.	50c.
11. "SUSKINTAS KVIETKELIS"	35c.	50c.
12. "SIETYNĖLIS", 16 lietuviškų dainų su gaidomis	70c.	1.00
13. "AŠ LIETUVAITĖ"	35c.	50c.
14. "PAUKŠTELIUI"	35c.	50c.
15. "AK, LIKIE SVEIKA"	35c.	50c.
16. "RUTŲ DARŽELĮ"	35c.	50c.
17. "PAS MOTINĖLĘ"	35c.	50c.
18. "MYLIU LIETUVĄ"	35c.	50c.
19. "VILNIAUS KALNELIAI"	35c.	50c.
20. "MYLIMAS BERNELIS"	35c.	50c.
21. "MYLĖKI TĖVYNĘ"	35c.	50c.
22. "MAN TINKA"	35c.	50c.
23. "AUDRA GIRIOJ"	35c.	50c.
24. "BIJUNĖLIS", 21 daina	1.50	2.00

LIETUVIŠKI VOLELIAI DEL PLAYER PIANO SU ŽODŽIAIS

1. "PAS DARŽELĮ TRYS MERGELĖS"	$1.00
2. "ESU ANT ŠIO SVIETO"	1.00
3. "KAS NURAMYS MAN ŠIRDELĘ"	1.00
4. "GANA BROLIAI"	1.00
5. "SUDIEV GIMTINE"	1.00
6. "KAS MAN DARBO"	1.00
7. "LAIŠKAS PAS TĖVELĮ"	1.00
8. "O LIETUVA NUMYLĖTA"	1.00
9. "Vai KALBA, ŽADA"	1.00
10. "SUSKINTAS KVIETKELIS"	1.00
11. "LIETUVA BRANGI"	1.00
12. "PAUKŠTELIUI"	1.00
13. "ANT KALNO KARKLAI SIUBAVO"	1.25
14. "KUR UPELIS TEKA"	1.25
15. "LIETUVIŲ HYMNAS"	1.00
16. "PAMYLĖJAU"	1.25
17. "DUNOJAUS BANGOS", valcas, b. z.	.70
18. "MĖLYNAS DUNOJUS", valcas, b. z.	.70
19. "VAMZDELIS", polka	.70
20. "NORIU MIEGO", polka	.70
21. "RUTŲ DARŽELĮ"	1.00
22. "AK, LEISKIE SVEIKA"	1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

AMERIKOS BANKININKAVIMAS

Dalis I.

Suv. Valstijų žmonės savo pasitikėjimą bankoms parodo pavedant joms net penkiasdešimt bilijonų dolerių depozitais. Daugiau žmonių paveda savo pinigus ir finansiškus reikalus bankoms Suv. Valstijose negu bile kitoje šalyje pasaulyje. Yra net 47,000,000 taupymo depozitorių šioje šalyje ir milijonai bizniškų depozitorių.

Bankų savininkai yra šimtai tukstančių akcijonierių, nes pereitais keliais metais daugelis žmonių pirko bankų akcijas. Kaikurios didžiulės miestų bankos turi nuo penkių iki šešių tukstančių akcijonierių, kiton pusėn, mažesnėse vetose vietiniai biznieriai ir kiti valdo vietines bankas.

Yra apie 28,000 bankų Suv. Valstijose ir jų kapitalas ir perviršis dasiekia iki $7,500,000,000. Tuos pinigus sudaro akcijonierių įdėti pinigai ir dalis bankų pelno, kuris pridėtas prie kapitalo fondo kasmet. Tie dideli kapitalo fondai apsaugoja depozitorius, nes bankos akcijonieriai negauna nė cento kapitalo ir perviršio pakol visos kitos bankos pareigos neišmokėtos, įimant depozitorių pinigus ir visas kitas skolos. Tokiu budu S. Valst. bankos turi $7,500,000,000 išmokėt savo visas skolas ir atmokėt depozitoriams.

Bankos depozitai yra dviejų rušių. Didesnė dalis depozitų yra taupymo depozitai, žmonių įdėti pinigai, už kuriuos pinigus mokama nuošimčiai, ir depozitoriai gali bile kada išsiimt šituos įdėtus pinigus. Antros rušies depozitai yra čekių rokundos (checking accounts) depozitai, kitais žodžiais, bankos išmoka šios rušies depozitorių čekius arba kitus pinigiškus reikalavimus, jeigu tik turi užtektinai pinigų bankoje apdengt tokias sumas.

Suprantama, kad bankieriai nelaiko viršminėtus penkiasdešimt bilijonų dolerių savo bankose. Jie įvestina pinigus už aukščiausius nuošimčius. Bankos ant rankų laiko užtektinai pinigų išmokėt visus reikalavimus, bet kiti pinigai taip įdėti, kad bile kada gali but išmainytí vėl į grynus pinigus.

Visos bankos Suv. Valstijose, apart kelių šimtų privatiškų bankų, užtvirtintos privolėmis, arba gavo leidimus nuo valdžios arba valstijų vest savo biznį. Yra 8,000 tautiškų bankų, tai yra bankos, kurios gavo privoles nuo federalės valdžios Washingtone, ir 20,000 valdiškų bankų ir "trustų" kompanijų, kitais žodžiais, įstaigos, kurios gavo savo privoles nuo įvairių valstijų valdžių.

Visos tautiškos bankos turi vest savo biznį sulig aštrių reikalavimų tautiško bankų akto ir Federalės Rezervo Sistemos, kurie Suv. Valstijų Kongreso priimti ir prezidento užgirti. Laiks nuo laiko pataisymai pridėti prie aktų, kad pagerinus visą bankininkavimą.

Sulig šitų aktų bankos gali vartot įdėtus į bankas pinigus tik kaikurios klasos investmentams ir paskoloms. Taipgi bankos turi taip laikyt knygas, kad bile kada tikrai autorizuoti vieši aficieriai gali jas peržiurėt ir matyt ką jos veikia. Kelis sykius į metus kiekviena tautiška banka šioje šalyje turi išduot pilną savo biznio prisiektą raportą valdžiai ir visuomenei, raportas atspausdintas laikraščiuose. Taipgi Suv. Valstijų Iždo Departamentas gali bile kada, be jokio pranešimo, pasiųst peržiurėtojus į bile katrą banką, jie atydžiai peržiuri visus bankos reikalus ir mato ar banka gerai ir teisingai veda savo reikalus.

Valstijų bankos taipgi yra po aštrios valdiškos priežiuros ir kontrolės įvairių valstijų paskirtų tinkamų aficierių. Jos turi irgi prisilaikyt prie tautiško bankininkavimo įstatymų ir reguliacijų ir turi išduot viešus raportus ir taipgi gali but peržiurėtos be jokio pranešimo.

Šiandien Amerikos bankininkavimo sistema pasimokino ne tik patyrimais šios šalies bankų, bet ir geriausiais Anglijos, Vokietijos, Italijos ir kitų šalių bankų patyrimais. Pavyzdin, senoviškose dienose Graikija ir Italija turėjo taip vadinama "foreign exchange," vienos šalies pinigai permainyti į kitos šalies pinigus.

Senoviškame Ryme prasidėjo išsiplėtojimas kas šiandien yra svarbiausia moderniško bankininkavimo užduotis — priimt pinigus nuo žmonių del saugaus palaikymo, paskolinant tuos pinigus biznieriams, pakol žmonės vėl pareikalavo. Biznieriai turėjo mokėt nuošimčius už tuos pinigus. Ir rymiečiai įvedė čekių idėją. Savo bankose laikė visokių biznierių pinigus ir kuomet vienas žmogus norėjo skolas užsimokėt, jis tik padavė parašytą įsakymą bankieriui, kad perkeltų tiek ir tiek pinigų nuo jo rokundos kitam.

Rymo bankininkavimo sistema išsiplėtė per visą Europą, kur įvairios šalys ko nors naujo ir gero pridėjo.

Amerikos Žinios

Sharkey pralošė

New York. — Atsibuvusios Dempsey ir Sharkey kumštynės apvylė ne vieną ypatą, kuri tikėjosi, kad Sharkey išloš kovą su buvusiu čampijonu. Bet pasirodė, kad Dempsey pateko garbė pergalėtojaus. Tukstančiai žmonių pripildė atvirą teatrą — Stadium, kur du žymus boksininkai bandė savo iegas. Visi ramiai dabojo kuo užsibaigs kova. Iš pradžių Sharkey ėmė viršų, bet septintame atkartojime Dempsey taip smarkiai davė su kumščią Sharkey į kairiąjį šoną, kad tas nukrito ant žemės. Dar bandė pasikelt ant rankų ir kojų, bet vėl sukniubo. Tuomet Dempsey pakėlė jį ir perdavė kitiems. Publika užė ir plojo delnais pagerbimui Dempsey.

Sharkey pats kaltas, kad pralošė

New York. — Sulig ekspertų nuomonės, Sharkey galėjęs sumušt Dempsey, nes turėjo užtektinai fiziškos iegos tą padaryt. Po pirmų dviejų susirėmimų Dempsey kojos pradėjo silpnėt ir veidas krauju apsipylė. Atrodė, kad bus taip kaip mušy su Tunney, po kuriam Dempsey ilgai gulėjo ligoninėj. Bet Sharkey ne Tunney, o Dempsey nuo to laiko daug save lavino.

Laivo tragedija

New York. — Nepaprasta tragedija atsitiko ant laivo Kingsway sugrįžusio į New Yorką iš ilgos kelionės į Afrikos Aukso pakrantę. Laivo kapitonas tapo nunuodintas. Virėjas perpjovė gerklę savo žmonai. Sukilimas ir betvarkė turėjo viešpataut laike ilgos kelionės tarpe laivo darbininkų. Policija areštavo virėją ir laivo inžinierių kaip liudininkus. Tyrinėjimai kas atsitiko laike kelionės nušvies dalyką ir kaltieji bus nubausti.

Naras užmušė rekiną

Avolon, sala Santa Catalina. — Harry Bossinger, naras nusileidęs į jurių dugną nudurė peiliu 12 pėdų rekiną (shark). Rekinas ramiai ėdė nudvėsusią 40 tonų svarumo didžuvę, kuomet Bossinger durė peiliu jam į pilvą.

Falšyvi pinigai

Washington.—Valdžia praneša apie apsisaugojimą nuo falšyvų 50 ir 20 dolerinių pinigų, kurie pasirodė San Francisco. Iš ten jie sklysta toliau. San Francisco Federal Reserve Bank turi keletą 20 dolerinių su prezidento Clevelando paveikslu. Tie pinigai yra padirbti. Cleveland Federal Reserve Bank turi 50 dolerinių padirbtų su prezidento Grant paveikslu.

Ponia Snyder prašo Gray pagelbos

New York. — Ponia Ruth Snyder laukianti kartu su Judd Gray egzekucijos už nužudymą savo vyro Alberto Snyder, kreipėsi į Gray, kad jis paimtų ant save visą kaltę ir išgelbėtų jos gyvybę. Pasiliuosavus ji žada daryt visas pastangas, kad jį išgelbėt nuo baisaus likimo. Tas jos prašymas vargiai pasiekė Gray. Jis sėdi tam pačiam kalėjime, bet juodu nesimato.

Sacco ir Vanzetti nustojo vilties

Boston, Mass. — Specialis peržvelgimo Sacco ir Vanzetti bylos komitetas užbaigė savo posėdžius Bostone. Išklausinėta keletas naujų liudininkų. Viskas buvo atliekama slapta, tad nežinia ką sakė tie liudininkai ne koks rezultatas gali but iš tos komiteto darbuotės. Laukianti egzekucijos kaliniai, Sacco ir Vanzetti nustojo vilties, kad toks jų bylos peržiurėjimas atneš jiems kokią atmainą teismo sprendimo apie jų kaltę, ypatingai, kad jų advokatai nebuvo leisti į posėdžius ir jų gint neturėjo progos. Tačiau dar ne viskas užbaigta.

Sacco ir Vanzetti badauja

Charlestown.—Sacco-Vanzetti nusiminę iš priežasties slapto budo vedimo jų apgynimo bylos, pradėjo bado straiką. Tas vargiai ką pagelbės jų likimui.

Lindberg skrajoja po Naują Angliją

Boston, Mass. — Pulk. Charles Lindberg su savo orlaiviu "Spirit of St. Louis" lanko Naujos Anglijos žymesnius miestus. Liepos 20 dieną, jis buvo Hartford, Conn., kur tukstančiai žmonių su linksmais šukavimais jį patiko. 22 dieną liepos paskrajojo virš Worcester, Mass., bet nesustojo. Toliau lėkė į Bostoną. Ten su priderančiomis iškilmėmis tapo priimtas. Apart Lindbergo tuo pačiu laiku Bostoną atlankė lakunai Maitland ir Hegenberger.

Lakunai pribuvo į New Yorką

New York, N.Y. — Penki pasižymėję Amerikos lakunai, Byrd, Noville, Acosta, Balchen ir Chamberlin, sugrįžo laivu Leviathan iš Europos 18 liepos. Jie buvo priimti New Yorko gyventojais ir miesto oficialais su tokiomis iškilmėmis kaip ir pulk. Lindberg. Pulk. Lindberg su savo orlaiviu "Spirit of St. Louis" atvyko į New Yorką patikt grįžtančius lakunus ir oficialiai dalyvavo jų priėmime. Didelė minia žmonių patiko laivą Macom, kuriuo lakunai atplaukė iš kvarantino stoties į New Yorko uostą. Parodą po miestą kiek sugadino lietus.

Mokestų sumažinimas

Rapid City, S. D. — Prezidentui Coolidge perstatyta planas sumažinimo kaip kurių įplaukų mokestų, pradedant nuo ateinančios 15 dienos kovo. Planą išdirbo finansų komisija po vadovyste komisijos pirmininko senatoriaus Smoot. Prezidentas Coolidge tą dalyką apsvarstys prieš kongreso susirinkimą.

Apleido skęstantį laivą

Washington. — Pranešta iš Bombay, Indijos, kad Amerikos laivas Homestead tapo apleistas visų esančių ant jo jurininkų. Juos išgelbėjo Anglijos laivas Aunghan. Homestead nuskendo Arabijos jurėse. Jis išplaukė iš Coxonada, Indija, į NewYorką 12 dieną liepos. Priežastis skendimo nepaduota.

Mirė klausant apie Dempsey ir Sharkey mušį

Baltimore, Md. — Kun. Patrick F. Hennessy, senas pastorius iš Springfield, Ky. klausydamas per radio kaip progresuoja kova Dempsey su Sharkey, sukniubo ir į porą valandų mirė.

Amerikos Liet. Knygyno Katalogas

Pigiausis, naudingiausis ir garbingiausis papratimas žmogui, tai yra skaitymas naudingų knygų. Pasiulome jumis pasirinkt iš musų kny gyno, pasipirkt sau arba savo giminaičiams pasiųst į Lietuvą. Šitos knygos beveik visos yra musų spaudos, tad mes visada jums galim greitai pasiųst.

No. Kaina.

1. **Ben-Hur,** istoriška apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Parašė L. Wallace. Sulietuvino Jonas Montvila. (Iliustruota). 472 pusl. 1.50
   Gražiuose audimo apdaruose 2.00
2. **Belaisvio Balsas.** Belaisvio laiškas iš tolimų rytų. Įspudžiai ir skurdas, kokis paprastai belaisvį patinka ..... .15
3. **Dangaus Karalienė.** Padavimai apie šv. Paną Mariją. Vertė Marijos Tarnas. 158 pusl. ..... .50
4. **Francijos Revoliucija.** Viena iš žingeidžiausių darbininkui aprašymų, tai šita Francijos Revoliucija, ant kurios remiasi visos kitos darbininkų kovos su savo skriaudėjais. Iš francuzų kalbos parašė Mad. Avietėnaitė. ..... .35
5. **Geležiniai Nagai.** Žingeidus adventurišskas aprašymas. Su daugeliu paveikslėlių. Parašė A. Stringer, vertė Erdvilas. 72 pusl ..... .35
6. **Gyvulių Protas.** Del geresnio apsipažinimo su įvairiais gyvuliais ir jųjų proto išsivystyme, linkim perskaityti šią mokslišką knygą, parašytą Dr. T. Zell, vertė Juozas Laukis. 212 pusl. 1.25
7. **Istorija valstybių,** dalyvavusių didžioje karėje. Čia telpa istorija: Vokietijos, Anglijos, Rusijos, Italijos, Turkijos, Rumunijos, Bulgarijos, Serbijos, Juodkalnijos, Graikijos, Belgijos, ir kitų. Perskaitęs šią didelę knygą, žinosi priežastis buvusios karės, kurios istorija pasiliks amžinai. Su daugeliu paveikslų ir gražiais audimo apdarais. 2.50
8. **Didysis Sapnininkas,** išaiškina visokius sapnus ..... .75
   Apdaruose 1.00
9. **Suvienytų Valstijų Konstitucija,** naudinga visiems perskaityt ..... .25
14. **Nuskendimas Titanic'o.** Baisus ir katastropiškas milžiniško laivo nuskendimas, su juom ir daugybė žmonių ir turto žuvo. Su paveikslais kapitono, laivo ir kitų žymių ypatų. ..... .20
15. **Olitipa.** Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Amerikos indijonų. ..... .40
19. **Pelenių Jurgutis.** Apysaka iš tikrų atsitikimų, paaiškinanti gerumą amerikoniško gyvenimo. Parašė Kun. J. Jakštis. 116 pusl. ..... .40
20. **Pradžia ir pabaiga** Romanovų viešpatavimo Rusijoje. Žingeidus aprašymas Rusijos caro paskutinių dienų viešpatavimo. Su paveikslais. ..... .20
21. **Rasputinas.** Kaip bemokslis Rasputinas pavergė carą ir carienę. Apsakyta cariškos šeimynos bei dvasiškių ištvirkimas. Parašė M. Iliodoras, buvęs Rasputino draugas. Su paveikslais. 100 pusl. .... .40
26. **Suvienytų Valstijų Prezidentai ir karės.** Čia telpa visų S. V. prezidentų biografijos, nuo pirmojo Geo. Washington'o iki 28-to W. Wilson'o. Visų prezidentų telpa fotografijos ir pabaigoj, aprašymas visų atsibuvusių karių. ..... .20
27. **Tukstantis naktų ir viena.** Arabiškos istorijos. Ketvirtas išleidimas su daugybe paveikslų ir drutais audimo apdarais. 704 pusl. 2.50
28. **Žmogus po medžiu.** Šešios-dešimtis septynios originalės prakalbos žmogaus po medžiu. Čia skaitytojas atras daug medžiagos prisirengti kalbėti į visuomenę įvairiuose reikaluose. Tomas pirmas.... .50
30. **Audėjai.** Penkių veiksmių drama G. Hauptmann'o. Vertė Juozas Laukis. 112 pusl. ..... .50
32. **Bijunėlis,** labai puiki drama..... .50
35. **Doros Sargas.** Drama trijų veiksmių. Vaizdelis iš baudžiavos laikų, kad ponai jaunavedę pirmą naktį paimdavo nuo savo numylėtinio. Parašė V. Nagornoski. .50
36. **Gyvenimo Verpetę.** Penkių veiksmų drama. Parašė Bl. Kadagutis. 77 pusl..... .45
38. **Paskendusis Varpas.** Pasakos drama penkių aktų. G. Hauptmann'o, klasiškas veikalas, lietuvių scenai taikydamas, vertė A. Lalis. 110 pusl. ..... .50
40. **Valkata.** Keturių veiksmių drama. Gražus vaizdelis iš Amerikos gyvenimo. Vertė dramaturgas J. J. Zalp'as. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterįs. 100 pus. .35
45. **Dainos—Juokeliai** net linksta keliai! Čia telpa parinktos, gražios ir linksmios eilės, smagios persiskaityt ir iš atminties išsimokint. 56 pusl. ..... .20
48. **Skambančios Stygos.** Gražus eilių rinkinėlis. Parašė A. J. Našlaitis. Telpa 40 įvairių dainelių. ..... .20
50. **Akyvi apsireiškimai.** Susipažinimui su gamta arba oro atmainomis ir tt. Čia atrasite aiškų atsakymą. 79 pusl. ..... .35
63. **Po Apgarsinimui,** gražì komedija..... .30
65. **Angliškai-Lietuviškas žodynėlis.** Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus, lengvai galima angliškai suskalbėt. Parankus kišeniuje nešiotis. Audimo apdarais. 231 pusl. ..... .75
67. **Daktaras kišeniuje.** Aiškus pamokinimai kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsisaugoti. Su daugelių receptų, surinktų nuo geriausių daktarų. Antra laida, audimo apdarais. 1.00
68. **Dvi prolekcijos** apie ukininkystę. Parašė D. B. Pratapas. Naudinga knygelė ukininkams. 58 pusl. ..... .20
69. **Elementorius** su poteriais ir vaikų skaitymėliai. 46 pusl. ..... .25
70. **Esperanto** kalbos vadovėlis. Lernolibo de Esperanto por Litovoj. Sutaisė K. Vidkauskas. 193 pusl. 1.00
   Tas pats, audimo apdarais 1.25
71. **Francuzų kalbos** rankvedis. Sutaisė D. S.K. Telpa 37 lekcijos. 110 pusl..... .50
74. **Mokinkimės** rašyt. Knygelė mokinantiems rašyt, su paaiškinimu akcentų ir rašto ženklelių. 30 pusl. ..... .25
75. **Parankiausis budas** mokintis anglišką kalbą. Vadovėlis pradedant mokintis anglų kalbos. 62 pusl. ..... .35
76. **Pradedamasis aritmetikos vadovėlis.** Savamoksliams ir suaugusiųjų mokykloms rokundų vadovėlis. Sutaisė M. Šalčius. .50
77. **Pasekmingas daržovių auginimas.** Sutaisė D.L.K. 38 pusl. ..... .20
79. **Sveikata** arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Pamatinės žinios iš Anatomijos, fizijologijos ir hygienos. Didžiausia daktariška knyga lietuvių kalboje. 339 pusl. Gražiai audimu apdaryta. 2.50
80. **Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika.** Pagal Stuobrį ir kitus, sutaisė S. P. Tananevičia. 102 pusl. ..... .50
81. **Trumpas paaiškinimas** Parlamentariškų tiesų, arba įstatymai susirinkimų vedimo. Antra laida, 20 pusl. ..... .10
82. **Trumpas vokiečių kalbos** vadovėlis. Sutaisė D.L.K. Pirmoje dalyje, išaiškinta alfabetas ir ištarimas raidžių bei žodžių. Antroje dalyje knygelės, pasikalbėjimai; kelionėje, viešbutyje, mieste, krautuvėje, pašte, restaurante ir tt. 52 pusl. ..... .35
83. **Valgių Gaminimas ir namų prižiurėjimas.** Sutaisė Amerikos Lietuvaitė. Čia musų moterįs ras tinkamus nurodymus ir patarimus, kaip virti įvairias sriubas, kepti ir virti žuvis, paukštienas, ir kitokias mėsas; kaip pasekmingai užlaikyti ir prezervuoti vaisius ir tt. ir tt. 1.25
   Ta pati knyga audimo apdaruose..... 1.50
112. **Social-Demokratų pažvalgos ir reikalavimai.** Pagal Lafargue ir Geda. Parašė A. Antonov. 27 pusl. ..... .10
113. **Selemonas.** Išskaitymas laimės išmetimo grudo ant Selemono nosies..... .15
114. **Naruševičiaus Eilės.** labai gražus pasiskaitymai. ..... .50
117. **Tiesų vadovas ir patarėjas.** Sutaisė L. De Marrasse. Lietuvių kalbon vertė V. A. Juristas. 141 pusl. ..... .75
120. **Biblija** arba pilnas Šv. Raštas seno ir Naujo Testamento, lietuvių kalboje, dešimto spaudimo. 279 pusl. Juodais audimo apdarais 2.50
121. **Lietuvos žemlapis.** Sulyg valdiškos medegos išdirbo R. Friederichsen ir C. A. Ozelys. Trečia laida. Tikriausias visos Lietuvos pilnas žemlapis, spalvuotas. Miera 26x34 col..... 1.25
123. **Lietuvos žemlapis.** Taisė Matas Šalčius. Miera: 25X28 col..... .75
124. **Laiškams—gromatoms popieros.** Linavota dvilinka popiera: 5¾X9 col., pirma pusė gražiai, spalvuotai, krašteliai atspausdinta, su linkėjimais į visokias ypatas, kaip tai: į Tėvus, Motinai, Brolius, Seserįs, Gimines ir įvairiausiais aprašymais, tinkamais siųsti į Lietuvą. Papuošta su gražioms kvietkelėms. 12 arkuzėlių popierų ir 12 konvertų, kaina (už tuziną). ..... .50
125. **Istorija šventa.** Kristaus gyvenimas su paveikslais 5
126. **Ukininkystė.** Knyga su tukstančiais geriausių patarimų ukininkams. .....
127. **Auginimas vištų,** labai svarbi knygutė žmonėms, norintiems vištas augint del pelno. .....
128. **Pilietystė,** knygelė kątik išleista su visokiais klausimais, atsakymais ir patarimais kaip pastot Suvienytų Valstijų Amerikos piliečiu. ..... .30
129. **Lyties mokslas.** Labai svarbi daktariška knyga, verta perskaityt kiekvienam, kad susipažint su lyties ligomis, kaip apsisaugot ir kaip gydytis 6.00
130. **Kaip augint ir prižiurėt sodus.** Naudinga knygelė čia ir Lietuvoje. ..... .25
131. **Užnemunės žydas,** trijų veiksmų drama. Kaina. ..... .50
132. **Kryžeivis,** 4 aktų istoriška tragedija .. .50

Dabar geri laikai, sunaudokit juos gražiai liuosą laiką praleisdami knygų skaitymui. Pasirinkite knygas, prisiųskite pinigus, mes knygas išsiųsime tuoj, kaip tik nuo jųs užsakimą gausim.

Adresas:

"Amerikos Lietuvis,"
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

LIETUVOS KARIUOMENĖ

Nauja, žingeidi knyga — Lietuvių kariuomenės pilna istorija, parašyta Majoro P. Rusecko. Telpa daug įdomių paveikslų iš kariuomenės gyvenimo ir darbuotės.

Prie aprašymo, **TELPA SPECIALIS PRIEDAS —PAVEIKSLAI LIETUVIŲ KAREIVIŲ**—"Amerikos Lietuvio" skaitytojų, dalyvavusių Didžiajame Kare, Suv. Valstijų kariuomenėj.

Knygos kaina tik 40 centų. Gaunama tik iš

"AMERIKOS LIETUVIO" ADM.
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

DR. EMIL BIZUB

Gydyme užsisenėjusių ligų, naudoja specialę šviesos metodą bendrai su gyduolėmis.

22 Pleasant St. Room 212
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS: 2—6 popiet.

J. Medziukevičius

2 Marion Ave., Worcester, Mass

Budavoju naujus namus ir taisau iš lauko ir iš vidurio—viską kas tik reikia prie namo. Dedu naujus namus bleke arba sleitona. Darbas gvarantuotas. (31)

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass
Tel. park 6947
(Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią)
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet
6 iki 8 vakare

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Tel. Park 2470
Res. Cedar 10045—J.
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
Ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europej.
390 Main St., Room 931—932
Worcester, Mass.

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIS ADVOKATAS
638 Slater Bldg.
Tel. Park 2939
Namai, 51 Harlem Street,
(kampas Sterling St.)
Tel. Cedar 1768-M. Worcesteryj.

Ofiso tel.: Park 3491
Namų tel.: Cedar 2863-W.
ADVOKATAS
Ignas J. Barkus
725 Slater Building
Worcester, Mass.
Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras. Vedu civiliškas ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Darau visokius legališkus dokumentus.

'RATT ANGLIŲ KOMPANIJA
IŠRIŠA DEGANTĮ KLAUSIMĄ."
Old Company's Lehigh,
King Philip Bituminous
95 Pleasant St.
PARK 40
Worcester, Mass.

DR. TESSMER
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
Tel. Park 3310

ANTANAS J. MILLERIS
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

Jusų pinigai bus apsaugoti čionai.
Įdėlių $30,900,000.
People's Savings Bank
Draugiško patarnavimo banka.
Main St., prieš City Hall
(32)

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY
Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už $1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbykla.
5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Vietos Žinios

Gėlių Diena. Worcesterio Lietuvių Labdarybės Draugija, Inc., Gėlių Diena rengiama šeštadieny, liepos 30. Vajaus tikslas yra sudaryt pinigų įsigijimui namo ir ukės, kur pavargėliai, seneliai ir našlaičiai galėtų rast prieglaudą. Gėlių Diena artinasi, todel prašom visuomenės prijaust šiam naudingam darbui. Centrai Gėlių Dienos komisijos bus penktadienio vakare ir šeštadieny per dieną Šv. Kazimiero Po-bažnytinėj svetainėj ir Aušros Vartų Parapijos svetainėj. Darbininkai raginami sueit į vietas, kur registravotės, penktadienio vakare, gaut instrukcijas, kaip ir kur busit paskirti darbuotis. Kurie galit pasidarbuot, prašom ateit penktadienio vakare į viršminėtas vietas. Visi turi darbuotis kiek gali del Labdarybės tikslo, idant pasekmės butų laimingiausios. Kur vienybė — ten galybė.

Valdyba.

Kazimieras Statuta, gyvenęs prie Beach gatvės pernai metuose, liepos 12, tapo sugautas New Yorke ir parvežtash į Worcesterį kaltinamas nemokėjime priteistų pinigų jo žmonai del užlaikymo vaiko ir mergaitės. Kaz. Statuta nelabai gerai apsieidavo su savo žmona, todel moteris apskundė jį ir gavo perskyrą lapkričio 10, 1926 m. Bet Statuta pabuvęs mieste porą savaičių, pabėgo ir savo žmonai nieko nemokėjo. Dabar teisdarys Chamberlin nuteisė jam 6 mėnesius kalėjimo ar užmokėt užvilktus žmonai pinigus. Statuta atsiprašė kalėjimo ir prižadėjo atsimokėt skolą. Pora savaičių jau praėjo, o Statuta dar nieko nemoka. Negana, kad tėvas vaikų savo nežiuri, bet ir krikštų tėvas J. Martušis atsiėmė savo 50 dol. iš Bankos, kuriuos jis buvo savo krikšto sunui užrašes, su pagelba tikro tėvo Kazimiero Statuto.

Worcesteris yra antras didžiausias miestas Massachusetts valstijoj, ir didžiausias manufakturos miestas Suv. Valstijose, nesas prie vandens. Jo žmonių skaičius sparčiai auga, 1920 m. cenzu suskaityta 179,754 gyventojai. Dabar gyventojų skaičius yra 204,560. Mieste 500 išdirbysčių įstaigų samdo 50,000 prityrusių darbininkų. Algomis Worcestery išmokama kasmet $46,000,000. Visos Worcesterio išdirbystės yra taip skirtingos, kad miestas nesiremia ant vienos rušies prekybos, todel biznio stabilizacija yra nepaprastai gera.

Perdaug darbininkų. Darbo departamento pranešimu, Worcestery randasi perdaug paprastų be patyrimo darbininkų. Daugelis dirbtuvių veikia ne pilnu laiku. Statybos darbininkams netruksta darbo.

Švento Marijos Vardo Draugija rengia gražų pasilinksminimą, į kurį kviečiami visi Worcesteriečiai, seni ir jauni. Atvažiuokit į pikniką, maloniai patarnausim. Norim pasigirt, kad svečius pavaišinsim lietuviškais suriais, pyragais ir įdomiais gėrimais ir saldainiais. Malonėkit atsilankyt, pamatysit. Atsibus 31 d. liepos, Maironio Parke.

Komitetas.

"Lindy" skrido per Worcesterį. Pulkininkas Charles A. Lindbergh penktadieny skrido per Worcesterį, pakeliui iš Providence į Bostoną. Jis pasirodė virš miesto pirmą valandą, paskraidė ratu apie miestą aštuonius sykius ir išmetęs pasveikinimo laišką, nuskrido į Bostoną.

Sergt. Viktoras Borisas, vyriausias fotografistas Marine Corps bazėj, Quantico, Va., pasisvečiavęs Worcestery 15 dienų, grįžo prie tarnybos. Kelios fotografijos, Boriso nutrauktos iš orlaivių, tilpo Am. Lietuvy.

Osipavičaitė New Yorke. Albina Osipavičaitė, čampijonė plaukikė, iškeliavo į New Yorką dalyvaut svarbiose plaukimo lenktynėse, ketvirtadieny, penktadieny, šeštadieny ir sekmadieny, Massapequa, L.I.N.Y. Lenktynėse ji turės atsilaikyt prieš geriausias Suv. Valstiju plaukikes. Sprendžiama, kad ji geriausia atsižymės 880 jardų kurse.

Uždraudė uogaut. Vandens komisijonieriai uždraudė uogaut ant žemės arti rezervuarų. Leidimai buvo išduodami norintiems uogaut ten, bet uogautojai perdaug sauvaliavo, neprisilaikė taisyklių, todel visiems uždrausta tenais uogaut.

Busai iš Worcesterio į Kaliforniją. Nuo pirmadienio Worcestery įsteigta stotis busams, keliaujantiems iš Massachusetts į Kaliforniją. Kelionė busu iš Worcesterio į Oakland, Kalif. ima 12 dienų.

Suėmė vagis. Policija suėmė profesionalus vagis Karl Karlson 36, ir jo brolį Frank Karlson 34 m., kaltinamus išplėšime bent 12 namų. Pas juos rasta daugybė grobio ir nemaža amunicijos. Abu vagis yra vedę, turi po 4—5 vaikus.

Vyras nemoka. Aldona Malonienė apskundė savo vyrą Kazį Malonį už nemokėjimą jai $10 į savaitę, kaip teismo buvo jam įsakyta, laike jų persiskyrimo. Jos advokatu yra B. Mendelsohn, 931 Slater Bldg.

Užsimoka garsintis. Jei turit ką parduot, norit ką pirkt, siųlot kokį patarnavimą, ar geidžiat suieškot seną draugą, tuoj atneškit savo reikalavimą į Amerikos Lietuvio administraciją. Visuomet užsimoka garsintis.

Ir šįmet bus. Amerikos Lietuvis ir šįmet rengs pikniką. Vieta ta pati, kaip pereitais metais — Glastonbury, Conn. Diena—rugsėjo 11.

Pasveikinimas. Brangus Worcesteriečiai: — Širdingai sveikinu iš Lietuvos visus jus, brangus lietuviai worcesteriečiai! Sveikinu ypatingai jus, mano prieteliai, kurių žinau yra daug, daug Worcesteryjei. Sveikinu jus visus, brangus vaikučiai, mergaitės ir bernaičiai, kuriuos taip labai pamylėjau ir kurie daug gražios meilės prie manęs išreiškėte. Sveikinu jaunimą, musų tautos ateitį, sveikinu visus ir linkiu laimės gražiame gyvenime. Negalju atskirai kiekvieno iš jusų pasveikint, tad lai šis pasveikinimas nors per laikraštį atsimuša į jusų širdis, nes jis paeina iš gilios, pilnos meilės, mano širdies.

Jau visa savaitė kaip esu Lietuvoje. Malonus įspudys suseit su senais pažįstamais ir prieteliais, kurių ilgus metus nemačiau. Pataikiau Kaunan kaip tik į Lietuvos Pavasarininkų kongresą. Suvažiavo atstovų apie 10,000. Kaunas net užsikimšo. Pasirengę buvo parodyt ką Lietuvos katalikiškas jaunimas gali ir ištikrųjų parodė. Iškilmingos šv. Mišios Viešoje Aikštėje; parodavimas gatvėmis su muzika, dainomis, išpuoštais vežimais, puikiausiomis vėliavomis ir didžiausia, rodos be galo, žmonių minia, viskas tai darė malonų įspudį. Toliau koncertai: Apie 20 chorų dalyvavo atskirai kontestiniuose koncertuose ir galutinai kartu visi, sudarant iš virš tukstančio žmonių vieną chorą, koncertavo dvejuose atvėjuose. Galima įsivaizduot kiek tai dainelių sudainuota, kiek tai triukšmo padaryta. Taip-gi niekad nemaniau, kad Lietuva taip aukštai butų pakilus sporto srityje. Tame kongrese pasirodė kaip gražiai moka lošt futbolą, lenktyniaut, šokt, jietį mest ir tt. Sunku aprašyt kiek daug ir gražaus esu matęs Lietuvoje į kelias tik dienas.

Šiais metais labai daug Amerikiečių atsilankė Lietuvoj ir visur juos gražiai priėmė. Vyčių delegacijai iš Amerikos kėlė dideliausias ovacijas. Na, ir Vyčiai gražiai pasirodė: Iškilmingose apeigose įteikė Gen. S. Žukauskui aukso kardą, dalyvavo sportuose, parodose ir kituose įvykiuose. Lietuvos Valstybės Prezidentas asmeniškai įteikė kiekvienam vyčiui, tarp jų ir man, iškilmių medalį ir kiekvieną pasveikino. Tai ne paprastas Lietuvos vyčių iš Amerikos pagerbimas.

Štai pirmutiniejie mano įspudžiai Lietuvoje. Tais įspudžiais dalinuosi su jumis, kaipo ženklas, kad jus gerbiu ir nepamirštu. Dar kartą jus sveikinu ir linkiu geriausios kloties. Meldžiu Dievo jums palaiminimo.

Su pagarbą,
Kun. K. A. Vasys.

Kaunas, liepos 6, 1927.

Mažų mergaičių piknikas. Aušros Vartų Parapijos mažųjų mergaičių Marijos Vaikelių Draugija rengia nepaprastą pikniką sekmadieny, liepos 31, ant Gedemino Kalno. Piknike bus visokių pamarginimų, įvairenybių, dar nematytų, negirdėtų. Bus ratelių, šokimų, tautiškų žaislų, lenktynių, bulvių nešimas, ir kitokių linksmybių. Dovanos bus įteiktos ploniausiai moterei, storiausiai moterei, ir merginai ar moterei su gražiausiais plaukais. Įdomus laimikio kirpimas vėl bus paruoštas. Mergaitės atliks gražiausią programo dalį — pasipuošusios tautiškais rubais, dainuos lietuviškas daineles. Toks programas tikrai turi privyliot Tamstą į Gedimino kalną sekmadieny.

Gedeminkalnio Mergytė.

PARSIDUODA

PARSIDUODA pirmos rušies gintarų šniuras. Iš Lietuvos parsivežiau daugiau gintarų, negu man reikia. Vertas $60., parduosiu pigiai.

JUOZAS VARANKA,
32 Hancock St., Springfield, Mass.
(31)

PARSIDUODA 6 šmotų "mission library" setas su pasirinkimu dviejų stalu. Setas nelabai senas, geram stovy, kainavęs virš $100. Dabar parsiduoda už $35, su pristatymu apmokėtu. Jei pirkėjas pats pervežš, bus atiduota už $30. Pasiteiraut—
AM. LIET. ADM.
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA 60 akrų žemės su visais įtaisymais ir gyvuliais, pačioje Cherry Valley, šalia Worcesterio. Kaina tik $6,500.
ANT RANDOS bučernių, grosernių ir tenementų. Kreipkitės pas—
JONAS BUROKAS,
94 Ward Street.

PARSIDUODA cottage namas ant Massasoit Rd. su 6 kambariais, parsiduoda už $5,700, inešt $1,200.
JAKOB LANGOWSKI,
6 Greene Bush Row, Worcester, Mass.

PARSIDUODA 3 šeimynų 18 kambarių moderniškas namas. Garo šiluma ant pirmo. Trijų karų garadžius. Savininkas parduoda.
3 STOCKTON STREET,
(Ant antro) Worcester, Mass.

PARSIDUODA kriaučių šapa geroje vietoje, visi kriaučiaus įrankiai kokių tik reikia; parsiduoda pigiai.
Pranas Bučinskas,
88 Ward St., Worcester, Mass.

VISŲ ŽINIAI. Kas turi savo lotus, tiems pastatau namus geriausiomis išlygomis. Budavoju naujus, ir taisau senus iš lauko ir iš vidaus. Visada kreipkitės šiuo antrašu:
LEONAS ŽALIMAS,
2 Livermore St., Tel. Cedar 2559-J.
(30)

Žuvininkams—Medžiotojams. 172 akru įdomios žemės Oakham, Mass, 14 mylių iš Worcesterio. Senas "colonial" namas 9 kambarių, bėgantis vanduo, 3 ugniavietės, rakandai. Banėje vieta del 24 galvijų ir 4 arklių; kiti budinkai, ledaunė, ir tt. Didelis upelis, kuriame galima žuvaut, teka per žemę, vieną mylią. Nepaprastai gera vieta del kempės ar kliubo. State road visai arti. Du sodai su vaismedžiais ir uogų krumeliais. Užtektinai žemės del apdirbimo ar miško. Puiki vieta. Kaina tik $6,000.
Dr. Robert J. Northridge
627 Main St., Park 7463.
(30—31)

DYKAI REUMATIZMU SERGANTIEMS

Mes turime naują metodą gydymui reumatizmo, kurią mes pasiųsime į namus kiekvieno šio laikraščio skaitytojo, kuris tik pareikalaus. Jeigu jųs turit skaudėjimą jusų muskuluose arba sąnariuose, jeigu jųs kenčiate skausmą oro permainose, štai proga išbandyt naują metodą, kuri atsieina pigiai ir kuri pagelbėjo šimtams. Jeigu jusų liga yra ir chroniška ir užsisenėjusi ir jokios gyduolės jums negelbėjo, mes patariam išbandyt šią metodą, kurią mes pasiunčiame DYKAI išbandymui.

DYKAI MUSŲ LĖŠOMIS.

Mes neprašom nuo jusų jokių pinigų, tik prisiųskit savo adresą. Mes išsiųsime jums apmokėta pašta DYKAI IŠPARDAVIMUI musų metodą. Šimtams šita metoda pagelbėjo, pagelbės ji ir jums. Nepraleiskit geros progos pasinaudot. Rašykit šiandien, jeigu jųs kenčiate nuo reumatizmo.

Pleasant Method Co.,
Dept. X 2.
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

GERA NAUJIENA!

Pėtnyčią ir Subata
Numuštų Kainų Dienos
PAS FOWLER'S

Baigiam didelį **PERSITVARKYMO IŠPARDAVIMĄ** šią savaitę, siulydami **PIRKINIUS UŽ PUSĘ KAINOS** per dvi dienas.

Siųlomi miegamųjų, gyvenamųjų ir valgomųjų kambarių setai, ir šimtai įvairių rakandų, užkabų, "kurtenų" ir tt.

Kiekviena prekė gvarantuota.
Geros sąlygos visiems.
Užlaikymas, pristatymas dovanai.

FOWLER FURNITURE COMPANY,
108–116 Franklin Street,
Worcester, Mass.
"GERA VIETA PIRKIMUI RAKANDŲ."

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS

Nedėvėk diržo — išveng pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo parišimo diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nė sprendžinų. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei kitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra natūralis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes pirodysim tai pasiųsdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES,
3057 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Lietuviai—
PETRAS ir STASYS PUIŠIAI

Atidarėme šapą automobilių taisymui po numeriu **457 HARDING ST.,** (prie Cambridge St.). Abu aukščiau minėti tautiečiai jau senai dirba prie automobilių taisymo ir tą visą Mechanišką darbą kuogeriausiai supranta. Todel visiems pranešam, kad turėdami taisyt savo automobilius, visada kreipkitės pas juos. Jie padarys jusų darbą pigiau ir ką tik daro viską gvarantuoja.

P. & S. PUISHYS
457 Harding St. Worcester, Mass.
Tel. Park 3990

"AMERIKOS LIETUVIO"
KNYGYNE GAUNAMA
ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

ŽODYNĖLIS
GERIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBA.

Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą, be kito pagelbos išmoksi skaityt, rašyt ir kalbėt. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas

M. PALTANAVIČIĄ,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Į KLAIPĖDĄ! Į KLAIPĖDĄ!
PASKUTINĖ PROGA LIETUVIAMS
važiuot šią vasarą Tiesiai į Klaipėdą
tuo pačiu laivu

Penktas!

ŠIĄ VASARĄ IŠPLAUKIMAS
IŠ AMERIKOS NEW YORKO
stačiai į
LIETUVOS KLAIPĖDĄ
BALTIKO—AMERIKOS LINIJOS
LAIVU "ESTONIA"
9-tą dieną Rugpiučio (August), 1927 m.

JUSŲ VIETOS AGENTAS
SUTEIKS REIKALINGAS ŽINIAS,
PARUPINS POPIERAS IR PASĄ,
UŽSAKYS VIETĄ ANT LAIVO,
NURODYS KELIĄ Į LAIVĄ.

Kainos tiesiai į Klaipėdą:	Kainos į Klaipėdą ir atgal:
Trečia kliasa ..... $107.	Trečia kliasa ..... $181.
Turistinė III kliasa.. $117.	Turistinė III kliasa.. $196.

BALTIC AMERICAN LINE, 8-10 Bridge st. New York City